

Chromatio et helio. et. his que agi. Poti⁹ et ve/
rius dixisse iter apocriphe: vel large accepit agiogra
pha quasi sanctorum scripta: et non de numero illorum no
uem que proprie dicuntur agiographa que sunt de catalogo. hoc
est de numero. xxij. librorum. Consistit enim in pentateucho. et. viij.
phetis et. ix. agiographis. **Q**uod autem
secundum grecos in primo ordine. vij. ponit li.
addens pentateucho Josue et iudicum
et vocat ordinem illi pentateuchum: ab ep
ta quod est septem et theuchos volumen.
Et quicquid et. hoc dicit ne vi
deretur hypbole quod tam brevi tempore tantum
opus videretur adimplere. **U**trius
que lingue. Tenebat librum chaldaicum
et legebat hebraice.

Expositio prologi

Incipit expositio fratris Britonis
ordinis minorum super prologum Tobie.

Chromatio et heliodoro.
et. Iste prologus tres habet
partes principales. scilicet inchoatio
nem: progressionem: et conclusionem. Inchoa
tio pertinet devota salutatione et illa per
se per se pertinet. Progressio pertinet narratio
nem: que habet tres particulas. in quarum
prima ponitur admiratio Hieronymi de
instantia petitionis chromatii et helio
doro: cuius dicitur: **H**irari non desino.
et subdit ibidem ratio duplex admira
tionis. Prima est quod liber iste scriptus
erat chaldaico sermone: cuius adhuc mo
dicam habebat noticiam. unde dicit: **E**t li
brum chaldaico sermone scriptus est. **S**e
cunda admirationis ratio est: quod liber iste
apud hebreos non est de canone: et ita
si transferretur incurreret eorum maliuolen
tiam. unde dicit: **Q**uod hebrei de catalo
go est. **I**n secunda parte narrationis dicit
se transfuisse librum ad petitionem ipso
rum. unde dicit: **F**eci satis desiderio ve
stro et. **I**n tertia parte dicit quod ex hoc
incurrat indignationem hebreorum. unde di
cit: **A**rguunt enim nos et. **C**onclusio ostendit
finaliter Hieronymi intentionem que
est episcoporum facere beneplacitum. quod
notat ibi: **S**ed melius est iudicium: nec hoc
facit negligenter sed cum diligentia. quod
notat ibi: **E**t quod vicina est. ubi dicit quod
peritissimum quesivit interpretem. ulterius
dicit quod orationibus eorum attribuendum
est quicquid boni sequitur de translatione
sua. unde dicit: **E**t orationibus vestris et. **H**is
dictis se insulam. **E**t **E**xactionis. i. petitionis. vide in opus
culo de vocabulis biblie ubi exponit exactionem. **E**t **S**ecates. i.
separantes et repellentes. **E**t **D**e catalogo. i. de numero.
Divinarum scripturarum. unde. s. dicit in prologo galeato:
quod sapientia que vulgo salomonis inscribitur: et iesu filij sirach li
ber: et iudith et tobias et hester non sunt in canone. **C**atalogus di
citur a cata quod est brevis: et logos quod est sermo: quasi sermo mul
ta breviter comprehendens. unde. **D**es sancti orate pro nobis: et in p
posito. xxij. libri veteris testamenti de catalogo dicitur ut pate
bit. **C**atalogus secundum Augustinum dicitur enumeratio: ordo: seri
es: vel brevis descriptio: vel instorum numerus. **A**giogra
pha memorant. i. dicitur: vel nominant. **A**lia littera habet apocri
pha quod melius est: quod Hieronymus in prologo galeato numerat
libris canonicis inter quos iste non est: infert: quicquid extra hos
est inter apocriphe est computatum: quod sit agiographum inuenies. s.
in prologo super Josue in principio. **G**losa quedam scribitur super istum
locum: que talis est: **P**oti⁹ et veri⁹ dixisset: inter apocriphe: vel lar
ge accipit agiographa: quasi sanctorum scripta: et ita non est de nume
ro illorum novem que proprie dicuntur agiographa: qui sunt de catalo
go hoc est de numero. xxij. librorum biblie. **C**onsistit enim catalogus
in pentateucho. et. viij. prophetis. et. ix. agiographis. **A**ba
ciparum. i. dederunt vel adiecerunt. macipare dicitur macipium facere:
in servitute redigere: manu captum adducere tradere vel da
re: vel ducere: et simpliciter ponitur pro dare vel ducere. inuenitur
etiam neutrum pro servire. **N**on tamen meo studio. i. non meo
labore:

labore: supple solus: quod alius mecum laboravit. scilicet chaldaicus inter
pres que mihi exposuit hebraice: et ego feci scribi latine. vel: meo
studio: sit datini casus: ut sit sensus: non satisfeci meo studio:
quia ex hoc suscitata est contra me emulorum indignatio que mihi de
trahunt. **E**t **E**ni: percerte vltim⁹. **A**rguunt ei nos et. et
imputant nobis. i. impropertant.

**Incipit prologus beati Hiero
nymy presbyteri in librum Tobie.**

Chromatio et heliodoro
episcopis: Hiero
nymus presbyter i do
mino salutem. **M**ira
ri non desino exactionis vestre in
stantiam. **E**xigitis enim ut librum
chaldaico sermone conscriptus: ad
latinum stilum traham: librum utique to
bie que hebrei de catalogo divi
narum scripturarum secates: his que
apocriphe.
agiographa memorant/maciparunt
Feci satis desiderio vestro non tamen
meo studio. **A**rguunt enim nos he
breorum studia: et imputant nobis
contra suum canonem latinis auribus
ista transferre. **S**ed melius est iudicium
phariseorum displicere iudicio: et
episcoporum iussionibus deseruire in
stiti ut potui. **E**t quod vicina est chal
deorum lingua sermoni hebraico:
vtriusque lingue peritissimum loqua
cem reperiens unius diei laborez
arripui: et quicquid ille mihi hebrai
cis verbis expressit: hoc ego acci
to notario sermonibus latinis ex
posui. **O**rationibus vestris mercedez
huius operis compensabo: cum gratuz
vobis didicero me quod iubere est di
gnati/complere. **F**init prologus.

Contra suum canonem. i. contra su
am bibliam que recte canon dicitur: nam cano
grece regula dicitur: latine. vltima biblia dicitur: ca
non. i. regula: eo quod recte ducit: nec
aliqui alio: sum trahit: vel dicitur regula eo
quod regat: et quod norma recte vivendi pre
beat: vel distortum pravumque ad modum re
gule corrigat. **E**t quod fecimus hic mentio
nem de canone. nota secundum Iulianum in. vij.
Etymol. quod sunt canones euangeliorum: et
sunt canones psalms. **C**anones autem
euangeliorum Ammonius alexandrie pri
mus excogitavit: quem postea Eusebius ce
sariensis secutus: eos plenius composuit: quod
ideo facti sunt: ut per eos invenire et scire
possimus que reliquorum euangelistarum si
milis aut propria dixerunt. **S**unt autem nu
mero decem: quorum primus pertinet nume
ros in quibus quattuor eadem dixerunt.
Mattheus **M**arcus **L**ucas: et **J**o
hannes. secundus in quibus tres: mattheus
marcus: lucas. tertius in quibus simili
ter tres: scilicet mattheus: lucas: et iohan
nes. quartus in quo iterum tres: mattheus
marcus: iohannes. quintus in quibus
duo: lucas mattheus. sextus in quibus
duo: mattheus: marcus. septimus in quibus
duo: mattheus: iohannes. octavus
in quibus duo: lucas et marcus. nonus
in quibus duo: lucas et iohannes. decimus
in quibus singuli eorum propria quedam dixe
runt: quorum expositio hec est. per singulos
enim euangelistas numerus quidam capi
tulis affixus adiacet. cui numero sub
dita est era quedam ex minio notata que
indicat in quo canone positus sit numerus
cui subiecta est era: verbi gratia: si
est prima in primo canone. si secunda in
secundo. si tertia in tertio: et sic per ordi
nem vltim ad decimum pervenies. **S**i igitur
aperto quolibet euangelio placuerit sci
re qui reliquorum euangelistarum similia
dixerunt: assumes adiacentem numerum
capituli et requies ipsum numerum in
suo canone quem indicat: ibique invenies
quot et qui dixerunt et. **C**anones gene
ralium conciliorum a temporibus constanti
ni ceperunt. **I**n precedentibus namque annis persecutione fervente
docendarum plebium minime dabatur facultas et. **M** **P**har
iseorum. vide in opusculo de vocabulis biblie ubi exponit phari
sei. tamen hic pharisei contra dicitur possunt iudei: a phares quod est
divisio: quod sunt vera fide divisi. **N** **I**nstiti. translationi fa
ciende. insto. as dicitur contra stare: insistere: invigilare: insuda
re: et in tribus vltimis significationibus ponitur hic. **O** **V**ici
na. i. confinis et consimilis. sicut habetur in principio prologi
galeati. **R** **R**eperiens quedam loquacem. i. loqui scien
tem chaldaice et hebraice: et non solum loquacem vel loquentem:
sed quod peritissimum. i. doctissimum. **U** **U**triusque lingue.
et ita bene poterat interpretari. **V** **V**nius diei labore. hoc
dicitur: quia liber brevis est et brevis labor quasi unius diei su
it in eius translatione. **A** **A**ccito. i. advocato. **N** **N**ota
rio. qui scribebat latinis litteris sicut ego dictabam. **O** **O**ratio
nibus vestris recompensabo. i. attribuam vel psolvam. recompen
sare proprie dicitur reddere: psolvere: remunerare: iterum trutinare:
equare. **P** **P**remium. i. premium et precium. scilicet omnium utilitate.
H **H**uius operis. ad cuius completionem me vestris oratio
nibus adiuvistis. **C** **C**um didicero. aliorum relatione.
G **G**ratum esse vobis me complere. opus illud quod vos.
E **E**stis dignati iubere. quod. d. cum intellexero vos gaude
re: eo quod compleverim quod iussistis ideo orationibus vestris at
tribuam: si qua ex hoc utilitas consequatur: quia oratio pro me tam
efficaciter me iuvistis. **E** **E**xPLICIT EXPOSITIO PROLOGI.

Divisio

Alatlatino
rum

E. S.

Tobias ex tri. Beda. Liber Tobie Ca. I est in iupficie lre salubris. Darimus eni vite moralis z exēplis abūdat z monitis. Sz quā/ tū poma folijs: tantū historie allegoria pcellit. Darima enī ecclie p̄tinet sacramēta. Ipe enī tobias pplm isrl significat: q̄ ceteris gētib' ido

latrie dedit: fide recta z opib' deo ser/ uiebat. vñ: Cum irēt o. ad v. a. zc. Die roboā nāq̄ q̄ fabricauit ad deceptionē subditoz vitulos aureos: idolatrie cul tozes exp̄mit: q̄z cōplices significant i subdit'. b. **Neptalim.** Bed. Latitudo. de q̄ Latū mādatū tuū nimis. cu ius trib' id ē filij pplis fidelis et ciuitas ecclia. De q̄: Nō pōt ciuitas abscondi supra mōtē posita. c. **Supra na.** Naason auguriū hui' ciuitas supiora augurat. i. p̄tēplā celestia. d. **Cū captus.** Tobie captiuitas hūani ge/ neris captiuitatē designat: p̄ regē oim prauozum. i. diabolum qui nos de pa/ tria celesti in hui' exilij vallē deiecit.

Ps. 118. m
Dat. 5. b

latrie dedit: fide recta z opib' deo ser/ uiebat. vñ: Cum irēt o. ad v. a. zc. Die roboā nāq̄ q̄ fabricauit ad deceptionē subditoz vitulos aureos: idolatrie cul tozes exp̄mit: q̄z cōplices significant i subdit'. b. **Neptalim.** Bed. Latitudo. de q̄ Latū mādatū tuū nimis. cu ius trib' id ē filij pplis fidelis et ciuitas ecclia. De q̄: Nō pōt ciuitas abscondi supra mōtē posita. c. **Supra na.** Naason auguriū hui' ciuitas supiora augurat. i. p̄tēplā celestia. d. **Cū captus.** Tobie captiuitas hūani ge/ neris captiuitatē designat: p̄ regē oim prauozum. i. diabolum qui nos de pa/ tria celesti in hui' exilij vallē deiecit.

Ni. de ly. Ita vt oia

Incipit postillavenera. mgrī Ni colai de lyra sup librum Tobie: z pri/ mo eiusdem prefatio.

Hec oportuit facere: z illa non omittēre. Dat. xxiij. c. Post q̄ (auxiliāte deo) scripsi sup libros sa/ cre scripture canonicos incipēdo a p̄n/ cipio Gen. z p̄cedendo vsq̄ ad finem

Epoca. de eiusdē p̄filiis auxilio sup alios intēdo scribere q̄ nō sunt de canone. s. liber Sapie: Ecclesiasticus: Judith: Tobia/ as: z libri Zachabeoz. p̄m q̄ Hieronym' dicit in p̄logo ga/ leato q̄ p̄mittit libris Regū: z idē dicit de libro Baruch in ei' p̄logo: z de sc̄do Eldre in p̄logo sup Eldrā: p̄pter qd̄ assum/ pli verbū. p̄posituz: Nec oportuit zc. in q̄ duo possunt notari.

Primū est necessitas opis p̄cedētis /ibi: Nec oportuit facere. Sc̄dm est vtilitas opis subsequētis /ibi: Et illa non omittēre. Circa primū sciendū q̄ libri sacre scripture q̄ canonicū nuncu/ panē tāte sunt auctis q̄ quicqd̄ ibi p̄tinet verū tenet firmiter z indiscusse: z p̄sequēs illud qd̄ ex hoc p̄cludit manifeste. nā sicut in scripturis philosophicis veritas cognoscit p̄ reductio/ nē ad p̄ma principia p̄ se nota: sic in scripturis a catholicis do/ ctoribus traditis: veritas cognoscit q̄tū ad ea q̄ sūt fide tenē/ da p̄ reductionē ad scripturas sacre scripture canonicas: q̄ sūt habite reuelatione diuina: cui nullo mō falsuz pōt subesse: p̄tē qd̄ intellectus earū necessarius ē ecclie: et ideo de expositione earum pōt dici illud qd̄ scribit Eccl. xxiij. c. **Nec oia liber vi/ te. i. oēs libri expositi in ope p̄cedenti p̄tinet in libro vite. i. in libro reuelate veritatis a deo q̄ est ip̄a vita: sicut enī diuina p̄/ destinatio d̄z liber vite: sic z hec scriptura diuinitus reuelata liber vite d̄z: Tū q̄ a vita p̄ essentiā p̄cedit. vt dictū est: Tūm q̄z ad vitā b̄tām p̄ducit.** Circa sc̄dm p̄siderandū q̄ libri q̄ non sunt de canone: recepti sunt ab ecclia: vt ad moz informatiōnē in ea legant: tñ eoz auctoritas ad p̄bandū ea q̄ in p̄tentionē veniūt min' idonea reputant. vt dicit Hiero. in p̄logo sup li/ brum Judith: z in p̄logo sup parabolas Salomonis: p̄tē qd̄ sunt minoris efficacie q̄ libri canonicū. z ideo possumus dicere d̄no a q̄ est omīe bonū illud qd̄ scribit Judith. xix. d. Illa post illa cogitasti. I. enī in actu cogitādi diuino nō sit prius aut po/ sterius cū sit vnicus z simplicissim': tñ in effectib' ab eo p̄cogi/ tatis est ordo t̄pis z dignitat': z sic veritas scripta in libris ca/ nonicis p̄ior est tpe quātū ad plura: z dignitate quātū ad oia q̄ sit illa q̄ scribit in nō canonicis: vtilis tñ est ad directionē in via morum: vt dictū est per quā puenit ad regnū celoꝝ: qd̄ no/ bis concedat zc.

Incipit liber Tobie q̄ tamen non est in canone. Ca. I **T**obias ex tribu z a **I**nter illos abduct' z de q̄b' d̄z: p̄mo tpe alleui ara est terra zabulon. **C**iuitate neptalim que ē in superiorib' b **T**rote. **T**hū' mudi rotā superās supe riora querēs: inferiora z volubiltora relin/ quēs. b **T**retro enim relinquit viam spaci osam q̄ ducit ad mortem. **G**alilee supra naason: p̄ost viā q̄ s **T**scientiā falsi nois sinistra z falsam de/ putat: z mundanā philosophiā damnat. **D**ucit ad occidentē i sinistra h **T**sephet litterarum interpretatur. **C**ū captus f

Incipit liber Tobie q̄ tamen non est in canone. Ca. I

Tobias ex tribu z a **I**nter illos abduct' z de q̄b' d̄z: p̄mo tpe alleui ara est terra zabulon. **C**iuitate neptalim que ē in superiorib' b **T**rote. **T**hū' mudi rotā superās supe riora querēs: inferiora z volubiltora relin/ quēs. b **T**retro enim relinquit viam spaci osam q̄ ducit ad mortem. **G**alilee supra naason: p̄ost viā q̄ s **T**scientiā falsi nois sinistra z falsam de/ putat: z mundanā philosophiā damnat. **D**ucit ad occidentē i sinistra h **T**sephet litterarum interpretatur. **C**ū captus f

Tobias ex tribu z a **I**nter illos abduct' z de q̄b' d̄z: p̄mo tpe alleui ara est terra zabulon. **C**iuitate neptalim que ē in superiorib' b **T**rote. **T**hū' mudi rotā superās supe riora querēs: inferiora z volubiltora relin/ quēs. b **T**retro enim relinquit viam spaci osam q̄ ducit ad mortem. **G**alilee supra naason: p̄ost viā q̄ s **T**scientiā falsi nois sinistra z falsam de/ putat: z mundanā philosophiā damnat. **D**ucit ad occidentē i sinistra h **T**sephet litterarum interpretatur. **C**ū captus f

tur iste in duas partes diuiditur: qz primo describit tobie con uersatio virtuosa. sc̄do dei cōsolatio gratiosa. liij. ca. Prima in duas scz in partē principalē z incidentalē q̄ incipit ibi: Eadē itaqz die. Prima adhuc in tres: quia primo describit eius vir tuosa cōuersatio in terra captiuitatis. Sc̄do in terra natiuita/ tis /ibi: Cūqz esset iunior. Tertio reuertit auctor ad describē dum cōuersationē eius virtuosam in terra captiuitatis /ibi: Igitur cum per captiuitatem. Circa primum describit primo genus et locus ipsius / cum dicitur: **Tobias ex tribu et ciuitate neptalim zc.** Est enim neptalim no/ men equiuocum ad significandū vnaz tribum de duodecim tribubus israel: denominatā a neptalim filio iacob: et ad significandū quandā galilee ciuita/ tem sic nominatā: de qua fuit Tobias oriundus propter quod dicitur: Ex tri bu et ciuitate neptalim: et ē similis mo dus loquēdi: sicut dicit beatus Greg. de beato Benedicto: Fuit vir venera/ bilis grā b̄ndict' et noie. b **Que est superioribus galilee.** hoc d̄z: qz duplex est galilea. vna est superior: al/ tera inferior: ciuitas vero neptalim de que tobias fuit oriundus: erat in gali/ lea superiori. c **Supra naason.** nomen est ciuitatis: q̄ respectu nepta/ lim declinat ad mare mediterraneum: vt patet in descriptione terre sancte: et sic ciuitas neptalim est in loco superio ri. Alibi vero naason est nomen apri/ um principis tribus iude. Numeri. viij. d **Post viam q̄ ducit ad occidentem.** in qua parte est mare mediterraneū respectu neptalim: z maris galilee quod est ad orientem respe ctu ciuitatis neptalim: erat autem quedam via cōmunis p̄ quā res portabant de vno mari ad aliud transiens iuxta neptalim et sic dicitur esse post illam viam respectu situs hierusalem. e **In sinistro habens ciuitatē sephet.** p̄m philosophū dextrū mundi est oriens. vnde incipit motus celi: et occidens sinistrum. p̄m vero comunē modum loquēdi quem magis sequitur scriptura sacra: sinistrum mundi est illud quod est ad sinistram hominis versa facie ad oriētem: z sic pars aquilona/ ris est sinistra pars mudi: ciuitas vero sephet est in aquilonari parte respectu neptalim: vt patz in descripiōe terre sancte: ista vero de tribu iuda z ciuitate tobie dicitur hic ad confirmatio nem veritatis historie. f **Cū capt' esset i dieb' sal. ex b** patet q̄ nō fuit captiuatus in prima captiuitatiōe filioꝝ israel: quā fecit theglathphalasar rex assyrioz. de q̄ habet. iij. Regū. xv. sed in secūda quā fecit salmanasar sexto anno egechie regis iuda. vt habet. iij. Reg. xvij. z sic patet q̄ hec historia incepta a sexto anno egechie regis iuda. vt dictū est. s. sed quando ter/ minata fuerit. dicunt aliqui q̄ hoc fuit post destructionē ciui/ tatis hierusalem factam per nabuchodonosor: eo q̄ dicit To/ bias. infra. xij. ca. Hierusalem ciuitas dei castigauit te domi/ nus zc. sed hoc stare nō potest: quia in fine huius libri dicitur q̄ completis annis. cij. sepultus fuit tobias: plures autem an/ ni fluxerunt a sexto anno egechie vsqz ad dictam destructionē. nam egechias regnavit. xxix. annis. tobias autem fuit captiu/ tus anno eius. vi. z sic de annis egechie remanēt. xxiij. post ca/ ptiuitatē tobie. post egechiā regnavit manasses filius ei' annis lv. iij. Reg. xxi. z post eū iosias filius eius. xxxij. post quem

um principis tribus iude. Numeri. viij. d **Post viam q̄ ducit ad occidentem.** in qua parte est mare mediterraneū respectu neptalim: z maris galilee quod est ad orientem respe ctu ciuitatis neptalim: erat autem quedam via cōmunis p̄ quā res portabant de vno mari ad aliud transiens iuxta neptalim et sic dicitur esse post illam viam respectu situs hierusalem. e **In sinistro habens ciuitatē sephet.** p̄m philosophū dextrū mundi est oriens. vnde incipit motus celi: et occidens sinistrum. p̄m vero comunē modum loquēdi quem magis sequitur scriptura sacra: sinistrum mundi est illud quod est ad sinistram hominis versa facie ad oriētem: z sic pars aquilona/ ris est sinistra pars mudi: ciuitas vero sephet est in aquilonari parte respectu neptalim: vt patz in descripiōe terre sancte: ista vero de tribu iuda z ciuitate tobie dicitur hic ad confirmatio nem veritatis historie. f **Cū capt' esset i dieb' sal. ex b** patet q̄ nō fuit captiuatus in prima captiuitatiōe filioꝝ israel: quā fecit theglathphalasar rex assyrioz. de q̄ habet. iij. Regū. xv. sed in secūda quā fecit salmanasar sexto anno egechie regis iuda. vt habet. iij. Reg. xvij. z sic patet q̄ hec historia incepta a sexto anno egechie regis iuda. vt dictū est. s. sed quando ter/ minata fuerit. dicunt aliqui q̄ hoc fuit post destructionē ciui/ tatis hierusalem factam per nabuchodonosor: eo q̄ dicit To/ bias. infra. xij. ca. Hierusalem ciuitas dei castigauit te domi/ nus zc. sed hoc stare nō potest: quia in fine huius libri dicitur q̄ completis annis. cij. sepultus fuit tobias: plures autem an/ ni fluxerunt a sexto anno egechie vsqz ad dictam destructionē. nam egechias regnavit. xxix. annis. tobias autem fuit captiu/ tus anno eius. vi. z sic de annis egechie remanēt. xxiij. post ca/ ptiuitatē tobie. post egechiā regnavit manasses filius ei' annis lv. iij. Reg. xxi. z post eū iosias filius eius. xxxij. post quem

Moraliter. a **Tobias ex tribu z ci. zc.** Per tobia q̄ interpretat bon' d̄no z sic fuit bon' re z noie: significat q̄libet vir bon' realiter z non apparent' tñ sicut sūt hypocrite. Per neptalim cui' iterptatio ē additamētū significat q̄ vere bon' nō solū querit implere ea que sūt necessitatis sed etiā supadde re aliqua superogationis b **Que est in superioribus galilee.** q̄ interpretat rota seu volubilis. ideo significat cursum vite p̄sent'. in q̄ de superiorib' sūt illi q̄ nō solū p̄cepta: s; etiā p̄si lia saltē aliq̄ conat' opari. c **Supra naason.** q̄ interpretat serpēs murmurās: qz tales suppeditat' diabolū de diuina iusti cia murmurantē d **Post viam que ducit ad occidē.** hec est via lata que ducit ad p̄ditionē: quā post se derelinquit hoies virtuosū. e **In sinistro habēs ciuita.** q̄ interpretat iudiciū: p̄ sinistrū vō aduersitas designat. bon' autē hō cum in aduersitatē ceciderit iusto dei iudicio fieri p̄fitef: vnde subdit'. **In captiuitate**

Diuisio

Diuisio

Duple lilea

D

D

Tobias ex tribu zc. In exponendo libros q̄ nō sunt de canone intendo tenere t̄pis ordinē z q̄ scripti sūt: vel quo in eis cōtēta cōtigerūt: exceptis libris Sapie z Eccl: q̄ morales sunt z post historiales ponent. vltimo vō sc̄ds Eldre qui minoris auctoritatis merito reputat. Sic igit' incipio a li/ bro Tobie: cuius historia primo cōtigit. s. anno sexto Egechie regis iude: quia captiuatus fuit tobias per salmanasar regem assyriozum: vt patet infra eodē ca. Qui regnū. x. tribuū capti/ uauit anno. vi. Egechie: vt habet. iij. Regum. xvij. Liber igit' tur iste

Moraliter. a **Tobias ex tribu z ci. zc.** Per tobia q̄ interpretat bon' d̄no z sic fuit bon' re z noie: significat q̄libet vir bon' realiter z non apparent' tñ sicut sūt hypocrite. Per neptalim cui' iterptatio ē additamētū significat q̄ vere bon' nō solū querit implere ea que sūt necessitatis sed etiā supadde re aliqua superogationis b **Que est in superioribus galilee.** q̄ interpretat rota seu volubilis. ideo significat cursum vite p̄sent'. in q̄ de superiorib' sūt illi q̄ nō solū p̄cepta: s; etiā p̄si lia saltē aliq̄ conat' opari. c **Supra naason.** q̄ interpretat serpēs murmurās: qz tales suppeditat' diabolū de diuina iusti cia murmurantē d **Post viam que ducit ad occidē.** hec est via lata que ducit ad p̄ditionē: quā post se derelinquit hoies virtuosū. e **In sinistro habēs ciuita.** q̄ interpretat iudiciū: p̄ sinistrū vō aduersitas designat. bon' autē hō cum in aduersitatē ceciderit iusto dei iudicio fieri p̄fitef: vnde subdit'. **In captiuitate**

15 a **¶** Ita vt oia. Sic pplus isrl' p doctores diuini d'bi elemo
 syna no solu rudibus sine gētis auditorib' s' gentib' ad iudaif
 mū venientib' ministrabat. Quicqd ei naturalis boni habuit
 qd hostis captiuas no abstulit: s' suis in exēplū virtut' osten/
 debat: z portione salutaris scie tanq' decimā sue substātie ad
 uenis. i. gētilibus offerebat. b **¶** Nil tñ. Jā illud aposto/
 licū gerebat i pectore. Nolite pueri effici sensib': malicia autē
 pūli estote. Hoc autē fm illos dictū ē q' incedebāt in mādat'
 dñi sine q'rela fm illam regulā tyconū: q' tāq' de eodē agētes:

Co. 14. d
 Re. 12. e

aliqñ apter bonos oēs laudam': ali/
 qñ apter malos oēs vituperam' qd ē
 secūda regula. c **¶** Oia pmitiua.
 Videt obloq' q' pma decimatio cede
 bat in vsus leuitarū. Scda in neces/
 sarijs erogādīs qñ visitabat tēplū.
 Sz tertij anni decimas quas tunc cō
 suauerāt facere pcedebant paupib'.
 Et id dicim' oēm illaz vel oēs scdas:
 qz nō poterat accedere ad tēplū timo
 re custodū regis. d **¶** Lum xō fa.
 Sic ppls isrl' amplificatus in egypto
 accepit synagogā cerimonijs legali/
 bus p moysen institutā: genuit ex ea fi
 liū: qz cognouit xpm ex suo genere gi
 gnēdū. vñ: Prop' hāz suscitabitv. zc.
 Ps. 131. b De fructu vē. tui po. s. s. t. Cui nomē
 suū iposuit credēdo z pfitēdo qd paf
 Ps. 88. e d illo dic. Ego p'mogēitū ponā illū h
 Ps. 4. f ē nomē ipf' isrl'. vñ: P'riogenit' me'
 isrl'. e **¶** Quē ab i. t. d. d. credēdo
 z pfitēdo scz q' nūq' p'ctm faceret: sed
 ipsum timoris dñi spirituz impleter.
 In cōspectu

Deu. 18. d
 Ps. 131. b
 Ps. 88. e
 Ps. 4. f

Nico. de lyra

regnavit ioachaz fil' eius tribus
 mētib' q' cōputant in ānis p'ris. post
 eū regnavit frat' ei' eliachim. p. ānis
 iij. Regū. xliij. post eū regnavit ioa/
 chin fil' ei' trib' mētib' q' cōputan
 tur i ānis p'ris: post quē regnavit se/
 dechias. p. ānis añ destructionē ciui/
 tatis. iij. Regū. xliij. q' āni sūt iacti fa
 ciūt annos. cxxi. z ad hos adiūgēdi
 sunt anni q's habuit tobias anteq' ca
 ptiuaret: qz iā erat etatis tante q' ha
 bebāt vxorē z filiū. vt h' j. eo. ca. qd
 sūt allegat i p'riū: Hier'z ciuitas dei
 castigauit te dñs zc. nō valet: qz pro
 phetia fuit d futuro: vt videbit' ibidē
 dño pcedēte. a **¶** In capti. ad ido
 latiaz declinando: cum tamen inter
 idolatras habitaret: z sic fidelit' se ha
 buit erga deū: z etiā misericorditer er
 ga primū iō subditur: b **¶** Ita vt
 zc. et subdit: c **¶** Cūq' eet iij. zc.

Diuisio

Die p'ri describit' virtuosa ei' puer/
 satio i terra natiuitatis: z pmo respe/
 ctu proprie persone: secūdo respectu
 domus sue/ibi: Cuz vero fact' fuisset
 vir zc. Circa p'muz d'z: Cūq' eet iij.
 oī. in tri. neptalim. s. p'lonis nota/
 bilib': qz simplr loquēdo multi erant
 iuniores eo i tribu neptali. d **¶** Ni
 hil tñ puerile. i. dissolutiōis z laci/
 uie. e **¶** Hēsit in ope. naz in oib'
 nature se gerebat z honeste. f **¶** De
 niq' cū irent oēs ad vi. zc. sic d'z:
 iij. Reg. xij. hieroboā instituit rex su
 per decē trib' isrl': timēs ne ppls redi
 ret ad regnū iuda: z sic eū interficeret
 si ppls iret adorare deū in hierlm: se
 cit duos vitulos aureos: ponēs eos
 in duob' loc' regni sui: z pcepit p'plo
 vt ibi adoraret in solēnitatib' dñi: tñ
 illi q' erāt fideles z deuoti h non facie
 bāt: sed latēter ibāt in hierlm. d qbus
 fuit iste tobias iō subdit: g **¶** Hic
 solus fugie

solus fugiebat: h d'z: qz pauci declinabāt a dictis vitulis: p
 talē modū loquēdi d'z: qz rex est sol' in domo: qñ habet paucos
 secum. h **¶** Et pgebat ad hierlm. fm pceptū dñi. i **¶** Et
 ibi ado. dñm: z nō vitulos aureos. k **¶** Oia pmi. sua. i.
 pmitias fructuū z aialū q' cedebāt in sustētationē sacerdotū.
 l **¶** Et cerimo. suas: q' due erāt: vna q' fiebat singulis ānis
 p sustētationē leuitarū. alia q' fiebat a tertio āno in tertū pro
 sustētationē pauperū: de vtrāq' h' Deut. xliij. vtrāq' soluebat
 tobias fidelit' iō subdit: m **¶** Ita vt i zc. z qz nō solū ista bo
 na. s' multa alia faciebat etiā a tpe iu
 uentutis sue iō subdit: n **¶** Hec et
 his filia zc. et ponit h puerulus p
 iuvene. nā talia facere nō potuit ante
 q' haberet vsū rōnis. o **¶** Cū xō.
 hic p'ri describit' virt' tobie respectu
 dom' sue cū d'z: Cū xō fact' fuisset
 vir. i. potēs generare: z scies regere
 domū suā: qz matrimoniū nō p'rapit
 mor' libidine: s' intētōe. plis ad dei
 cultū p'cedēte. p **¶** Accepit annā
 vxorē zc. Hoc ei fuit pceptū Nume.
 vlti. maxime qñ mulier succedebat in
 hereditate paterna: ne si pberet cum
 viro alteri' tribus: hēditas sua ad tri
 bū aliā trāsiret: z sic sortēs p'fuderēt:
 q **¶** Genuitqz ex ea fi. valde sibi
 simile i corpe. vt h' j. vij. ca. z etiam
 noie iō subdit: Romē suū iponēs
 ei: z etiā mēte iō subdit: r **¶** Quē
 ab infantia ti. deū do. apter qd i
 p'ute firmor: fuit. fm illud Prouerb.
 xxij. a. Adolescēs iuxta viā suā etiam
 cū senuerit nō recedet ab ea: z sic rep
 sentabat psonā p'ris p oia. s **¶** Igi
 tur. Dic reuertit' auctor ad describē
 dū p'ute tobie in terra captiuitat': et
 pmo q'ntuz ad exercitiū pietat'. Scdo
 patētie i aduersis/ibi: Post multū.
 Circa p'mū d'z: Igit' dū p capti. de
 ue. cū vxore sua z fi. ex quo p'z qd
 dictū est. s. ipm fuisse tante etatis qñ
 fuit captiuat' q' vxorē z filiū habebat.
 t **¶** Et cū oēs. i. multi valde de iude
 is captiuat': z est hypbole. v **¶** Ede
 rēt de cibis genti. iudeis i lege p
 h'bitis: sic sunt carnes porcine z hu/
 iusmodi. r **¶** Iste custo. ani. suā.
 ab eis abstinento fm legē. y **¶** De
 dit illi de' gra. zc. apter iusticiā su/
 am. sic ioseph in p'spectu reg' p'pharo
 nis hēu. xli.

¶ diaboli.

eēt in dieb' salmānasar regl' assyrio
 a **¶** supboz: assyri' em dirigēs itēptatur.
 rū: in captiuitate tñ posit' / viā veri
 a tatis nō deseruit: ita vt oia q' habe

re poterat q' tidie concaptiuus frātri
 bus q' erāt ex ei' genere impartiret.
 a **¶** vel minor. ¶ in oculis suis. vñ: quāto ma
 iores hūilia te in oibus.

¶ Cūq' eet iunior oib' i tribu nepta
 b lim: nihil tñ puerile gessit in opere.

¶ gētes. b ¶ idola s' spece sapie deaurata.
 ¶ Beniq' cū irēt omnes ad vitulos

¶ pnceps idolatrie: decē em trib' q' isrl' dicit
 tur sub hieroboā idola venerabant.
 aureos quos hieroboā rex isrl' fece

¶ ppls isrl'. b ¶ fm illd: fuge fornicationē:
 idolatria em fornicatio ē. vñ gētili p'uerso vxorē
 rē gentilē s'z dimittere sed nō aliā ducere.
 rat: hic solus fugiebat p'sortia oim: s

z pergebat ad hierlm ad tēplū dñi: b
 a ¶ dñm deū tuū adorabis.

z ibi adorabat dōminū deuz israel
 a ¶ naturalia bona. ¶ vel decimas.

¶ Oia pmitiua sua z cerimonias su/
 as fideliter offerens: ita vt in tertio m

anno p'rofelylt' z aduenis ministra
 a ¶ salutarē scientiam.

ret oēm decimatiōē: Hec z his si
 a ¶ a pncipio legis.

milia fm legem dei puerul' obser/
 uabat. Cū vero fact' fuisset vir acce
 a ¶ synagogā a moysi p'ribuli suo constitutā.
 b ¶ consistendo credendo.

pit vxorē annā de tribu sua: z gēnu q
 ¶ x'p'z. a ¶ p'mogenitū. b ¶ iponēdū credēs.
 it ex ea filiū nomē suū impōnens

¶ filialiter.
 e ei. Quē ab infantia timere deū do r
 cuit: z abstinere ab oī peccato. Igi s

¶ diaboli.
 tur cū per captiuitatē deuenisset cū

a ¶ synagoge religiōe. b ¶ fide x'p'i. c ¶ mū
 dū ninue em speciosa itēptat' z mundos col/
 vxore sua z filiū in ciuitatē ninuē/
 mos grece ab ornatu d'z. a ¶ alijs idolatrie de

cū oī tribu sua: z cūq' oēs ederēt ex
 d'ntis. a ¶ nō mō nō corpe s'z nec mēte pollū/
 cibis gentiliū: iste custodiuit aiām r
 tus est. a ¶ expositio.

suā: z nūq' cōtaminat' est in escis
 a ¶ causa meritum.

eor. Et quōniā memor fuit dñi i to
 a ¶ effectus merces. ¶ sicut danteli i nabucho
 donosoz. z ioseph i p'spectu pharaonis. b ¶ q
 memor est oim sperantiū in se.

to corde suo: dedit illi deus gratiā y

na. s' multa alia faciebat etiā a tpe iu
 uentutis sue iō subdit: n **¶** Hec et
 his filia zc. et ponit h puerulus p
 iuvene. nā talia facere nō potuit ante
 q' haberet vsū rōnis. o **¶** Cū xō.
 hic p'ri describit' virt' tobie respectu
 dom' sue cū d'z: Cū xō fact' fuisset
 vir. i. potēs generare: z scies regere
 domū suā: qz matrimoniū nō p'rapit
 mor' libidine: s' intētōe. plis ad dei
 cultū p'cedēte. p **¶** Accepit annā
 vxorē zc. Hoc ei fuit pceptū Nume.
 vlti. maxime qñ mulier succedebat in
 hereditate paterna: ne si pberet cum
 viro alteri' tribus: hēditas sua ad tri
 bū aliā trāsiret: z sic sortēs p'fuderēt:
 q **¶** Genuitqz ex ea fi. valde sibi
 simile i corpe. vt h' j. vij. ca. z etiam
 noie iō subdit: Romē suū iponēs
 ei: z etiā mēte iō subdit: r **¶** Quē
 ab infantia ti. deū do. apter qd i
 p'ute firmor: fuit. fm illud Prouerb.
 xxij. a. Adolescēs iuxta viā suā etiam
 cū senuerit nō recedet ab ea: z sic rep
 sentabat psonā p'ris p oia. s **¶** Igi
 tur. Dic reuertit' auctor ad describē
 dū p'ute tobie in terra captiuitat': et
 pmo q'ntuz ad exercitiū pietat'. Scdo
 patētie i aduersis/ibi: Post multū.
 Circa p'mū d'z: Igit' dū p capti. de
 ue. cū vxore sua z fi. ex quo p'z qd
 dictū est. s. ipm fuisse tante etatis qñ
 fuit captiuat' q' vxorē z filiū habebat.
 t **¶** Et cū oēs. i. multi valde de iude
 is captiuat': z est hypbole. v **¶** Ede
 rēt de cibis genti. iudeis i lege p
 h'bitis: sic sunt carnes porcine z hu/
 iusmodi. r **¶** Iste custo. ani. suā.
 ab eis abstinento fm legē. y **¶** De
 dit illi de' gra. zc. apter iusticiā su/
 am. sic ioseph in p'spectu reg' p'pharo
 nis hēu. xli.
 * a **¶** In captiuita. zc. Beniq' z
 cū irēt oēs ad vi. p vitulū q' ē petu
 lās aial lasciuia: p aurū dō cupiditas
 designat: ista duo vitia cōit' hoies se
 quūt: s'z p'uosus fugit p'sortia taliū: z
 vadit ad tēplū dñm de p'cari z referre
 sibi grās de oib' bonis collatis sibi.
 o **¶** Cū xō zc. Vir d'z a p'ute: z iō
 qlibet vir efficit qñ i p'utib' morali/
 bus pueniēt exercitat': z tūc ē dū po/
 sit' ad accipiēdū vxorē. s. sapiam de ā
 d'z Sap. viij. a. Hāc mihi q'stūi spōsā
 assumere: z amator fact' sū forme illi'
 qz sic dicit p'hus. vij. phisicoz sedendo
 z quiescēdo fit aīa sciens z prudens:
 qz sedat' passioib' p p'utes morales
 ē hō disposit' ad capiēdū speculatiua/
 veritates. q **¶** Et genuit ex ea fi.
 tūc em sapiēs ex sua sapia gignit filiū
 qñ fac' discipulū doctū: z ei nomē suū
 iponit qñ ipz ad docēdū aptū redditt
 q' qdē sapitudo nō ē sine tōre dūio.
 iō subdit: r **¶** Quē ab in. zc. Igit'
 cū p ca. zc. z oēs ederēt de cibis gē
 tilū. **¶** Hozat' d' cib' gētiliū edere ē
 doctrinā ifidelitū accipere: q' vir bon'
 iollicite se custodit. y **¶** Dedit illi
 Q ij * deus grati

Alot. 6. 10

Re. 12. 10

Doraliter

B ad obitum herodis. a **Contigit. Be.** Nemo miret: si all
qñ bonū typice malū: mala bonū significēt. Si em̄ hoc nō lice
ret: nunq̄ nigro atramēto: s; semp auro lucido nomē dei scri
beretur: q; de lux est. S; si nomē diaboli calculo cādido scri
bas: nihilomin⁹ tenebras si
gnificat. **Cecatus** ḡ tobias
populū isrl' significat. **Ceci**
tas em̄ ex pte p̄tigit in isrl':
fatigat⁹ a sepultura ē ceca/
tus. **Qui em̄ infatigabilis**
in bonis opibus p̄sistit: si
dei lumen non amittit. Ita
spiritualr fatigat⁹ dormit q̄
vigilare stare viriliter age
re z cōfortari negligit. **Cui**
d;: **Surge** q̄ dormis z exur
ge a mortuis zc. **b** **Er**
nido hi. **Hirūdines** ppter
leuē volatū: supbiā leuitatē
q; significant: quoz imūdi
cia quib⁹ dñat excecāt. **M**
do hirūdino supposit⁹ dor
mit q̄ leuitati lasciuie ac sup
bie se incaut⁹ subijcit. **Dec**
cecitas pplo israhel iminēte
dñi aduētū i carne maxime
p̄ualuit: cū romane seruitu
tis ingo laboraret: z diuine
legis p̄cepta male viuendo
violaret. **c** **S; imobi.**
Quia a domo dei incipit in
dicū dei. vñ: **S**anctuario
meo incipite. **Qui nō corri**
ptur nō ē filius: q̄ parci⁹ vir/
ge odit filiu. **Paul⁹** tanq̄
puer colaphizat: ne tāq̄ in
uenis excollatur. **d** **In**
fultrabit. Be. Erāt in po
pulo illo q̄ temere miserijs
ppli insultaret. **f** q̄ antiq̄ fe
licitate patrū: q̄ deo silr ser
uiebāt iā careret q̄s idē po
pulus p̄ doctores z electos
suos corripbat: seq; ad im
plorādā dei clementiam p̄
eterna vita cōuertebat. **to**
b bias cecus

Nico. de lyra
* est viuere lautius z ma
gis delicate ppter reueren
tiā festi: non tñ ppter gula
p̄m q̄ dicit **Memie.** viij. c.
Ite z comedite pinguia: et
bibite mulsū: z mittite ptes
eis q̄ nō p̄parauerūt sibi: q; z
dies sanc⁹ dñi est. **a** **Di**
xit filio suo: vt exerceret
in pietat' officio. **b** **Ua**
de z aducaliq; eos curi
aliter iuitādo: vt sic tollatur
ab eis verecundia petendi.
c **De tribu nra:** q; ma
gis tenemur p̄pinq; dñi tñ
sint boni iō subdit: **Time**
tes d. zc. **b** **Adi:** **d** **Am**
clauit zc. in platea iacere
tāq̄ cadauer vile. **e** **Sta**
timq; exiliēs zc. ex quo
p̄z seruo: tobie circa pieta
tis opa. **f** **Tollēs q; il**
lud por. ad do. suaz oc
zc. vt sic op' pietatis ipen
deret: z offensam regl' euā
deret. **g** **Abducavit**
pa. cū lu. ex iniusta p̄pinq;
mozte. **b** **Et tremore.**
ne forte factū suū sciscitareē
a rege.

a **Nō vult solus bucellā suā comedere.** vnde Job: si come
di bucellam meam solus.
dixit filio suo: Uade z adduc aliquos d tribu
a **Marie** aut domesticos fidel. **b** **Nō eos q̄ tñ corp⁹ occi**
dūt. **Tā spūalr q̄ corpāl.** vñ **Ecce q̄ bonū z q̄ iocūdū h. f.**
in vnū. **Beat⁹** q̄ itelligit sup egenū z pauperez. vere paup
ē q̄ filioz moze timer. vñ **Brūs** vir q̄ timer dñm.
nra timētēs deū vt epulēt nobiscum. Cūq;
abijset: reūsus nūciauit ei vnū ex filiis isrl' in
gulatū iacere i platea. Statimq; exiliēs d accu
a **Cibū aie cibo corporis preferens.**
bitu suo: relinquēs p̄adiū suū ieiunus pue
nit in corp⁹. Tollēs q; illud portauit ad domū
suā occulte: vt dū sol occubisset: caute sepeli
ret eū. Cūq; occubisset corp⁹: māducauit panē
a **Primi.** **q̄ fuerūt m. l. m. p. d. a. n.** **b** **Tyrāni** **reddēs**
que sunt dei deo: z que sunt cesaris cesari.
cū luctu z tremore: memorās illū smonē quē
dixit dñs p amos pphetā. Dies festi vñ con
uertent i lamētationē z luctū: Cū vero sol oc
a **q; mortuis occubūt sol iusticie.** **b** **sepultū mole p̄ci oñ**
cubisset abijt z sepeliuit eū. Arguebāt at eū
a **carne amici nois: nō hois inimici aie: nulla em̄ pest**
efficator: ad nocendū q̄ familiaris inimicus.
oēs p̄dixi sui dicētes: Jā hui⁹ rei causa iter
fici iussus es: et vix effugisti mortū imperiū: z i
iterū sepelis mortuos: S; tobias pl⁹ timens
a **q̄ p̄t corp⁹ z aiam p̄de. in ge.** **b** **q̄ corp⁹ tñ.** **q̄ festinā**
ter occulte. **c** **vt nec ab humanitatis officio cessaret: nec re**
gem indiscrete offenderet.
deū q; regē: rapiēbat corpa occisoz z occulta
bat in domo sua: z medijs noctib⁹ sepeliēbat
ea. Cōtigit aut vt qdā die fatigat⁹ a sepultura
ueniēs i domū suā iactasset se iuxta pietē z ob
dormisset: z ex nido hirūdinum dormienti illi
calida stercora iciderēt sup oculos ei⁹ fieretq; q
cec⁹. Hāc aut rētatōnē iō pmisit dñs euenire
illi: vt posterl darex exēplū patiētē ei⁹: sic z s̄a
cti iob. Hāc cū ab infantia sua semp deū timue
a **sicut de iob d;: in oib⁹ his nō peccauit iob labijs suis.**
rit: z mādata ei⁹ custodierit: nō est cōtristāt⁹
a **Cum tentaretur.**
c **deū q; plaga cecitāt reuenerit ei: s; imobil' i di**
a **filiali.** vñ: **Time dñm oēs. s. e.** **b** **iob: sit nomē. d. b. f.**
d. p. i. f. est. **c** **Tota vita iustoz dies ē. vñ: i dieb⁹ helie. z moz**
timōre pmāsit: āgēs grās do de oib⁹ dieb⁹ vite
tu⁹ ē iob plen⁹ dierū. **a** **Baldach: sopher: z elphag.**
d **suē. Hāc sicut beato iob insultabāt regēs: ita isti**
a **carne.** **b** **oēs q̄ pievolūt viuere i xpo patiūt opprobria**
parētes z cognati ei⁹ irridēbant vitā eius/ di
a **nulq;.** **b** **remūeratio vl vtilitas sp̄s.** **c** **q̄ m̄ mercēna**
ri⁹. mali em̄ aut vt serui deo timore fuiūt: aut vbi mercēnarij
mercedē q̄runt: iō b̄tudinē q̄ ē ipse deus nunq; recipient.
cētes: Ubi est sp̄s tua: p q̄ elemōsynas facie
bas z sepulturas: Tobias vō icrepabat eos/
a **sc̄i eē debem⁹ siles p̄tib⁹.** **b** **futura in q̄rim⁹: p illa fide**
dicēs: Nolite ita loq; qm̄ filij factoz sum⁹ z ūi
les sum⁹. **a** **nō hāc.** **p** **grās: grā aut dei vita eēna.** **b** **p**
seueratib⁹ nō incipiētib⁹: vltima semp est expectanda dies ho
minis. vnde: qui p̄seuerauerit vsq; in finē hic salu⁹ erit.
tā illā expectām⁹ quā de⁹ datur⁹ ē eis q̄ fidez
a rege.

a rege. i **Abemorans il. ser. quē di. dñs pa. pphe.** **c**
vij. c. **Dies festi vestri** p̄uertent i luctū z lamētationem. dies
em̄ fest⁹ aliqñ rōnabilē fit dies luctus ppter casum supueniē
tē: p̄phetauit aut **Amos** tpe ocie regl' iuda: vt p̄z in p̄ncipio
sue p̄phetie. tobias vō captiuat⁹
fuit sexto āno ezechie vt dictū est
ca. p̄cedēti. q̄ fuit q̄r rex ab ocia
rege: z sic tobias prophetiam a/
mos scire potuit z rememorari.
k **Arguebāt.** **Hic p̄r ponit**
amicoz tobie icrepatio iniusta/ cū
d;: **Arguebāt aut eū oēs p**
ximi ei⁹. z d; oēs q; p̄rimi ei⁹ tā
cognatiōe q̄ vicinitate eū argue
bāt. **l** **Eryx effu. moz. ipe**
riū. i. moztē sup te impataz: vt di
ctū est. s. in **S; tobias plus**
ti. deū. q̄ corp⁹ z aiam p̄t mitte
re i gehēnā. n **Regē. q̄ su**
per corpus tñ habet potestatem.
o **Rapiebat cor. oc. exercēs**
pietatis opa. **p** **Cōtigit au.**
Hic ponit cā icrepatiōis sc̄da. et
sc̄do icrepatio ipsa/ ibi: Hāc sicut
beato iob. Circa p̄mū sciēdū q̄ cā
hui⁹ icrepatiōis fuit cecitas sup
ueniēs tobie: quā eius cognati at
tribuebant ei⁹ demeritis falso. sic
ḡ d;: Cōtigit autē zc. z p̄z s̄a
vsq; ibi: q̄ fieretq; cecus:
h nō videt fuisse ex naturali ster
coris p̄tute: maxime cū nō cecide
rit sup ei⁹ oculos apertos s; clau
fos: s; ex ordinatiōe dei q̄ actor ē
mali pene: vt sic tobias posteris
cēt exēplar patiētē/ iō subditur:
r **Hanc aut tentationē. q̄**
fuit ad tobie p̄batōnē/ iō subdit
postea: s **Ad est p̄tri. p̄tra**
deū zc. et p̄z s̄a. t **Hāc si**
cut beato iob zc. h p̄r descri
bis icrepatio iniusta/ cū d;: Hāc
sic b̄d iob insult. re. i. ei⁹ amict
q̄ erāt potētes: p̄ qd hic reges
dicūt z forte reges fuerūt ad s̄az:
Hāc antiq̄ i q̄libet ciuitate erat
vn⁹ rex: vt p̄z iose. xij. v **Ita**
isti pa. z co. ei⁹ irri. vi. ei⁹: per
qd̄ inuit q̄ irridēbāt eū q̄si singu
lis dieb⁹. r **Dicētes: vbi ē**
spes tua zc. ex q̄ videt q̄ isti re
mūerationē boni z mali crede
bāt eā tñ in vita p̄sent: sic z am
ci iob: vt ibidē fuit diffuse declara
tū: z q; h est erroneū iō tobias in
crepabat eos dicens: y **Noli**
te ita loq; in p̄bis em̄ erroneis
nulli debet deferri. z **Am̄ fi**
lij factoz sum⁹. i. abraaz isaac et
iacob: q̄ p̄ fide expectabāt in futu
ro eterna remūerationē. p̄m q̄
declarat ap̄ls **Heb. xj. diffuse/ iō**
subdit: a **Et vi. il. expe. zc.**
scz per fidē sicut z patres nostri.
*** Anna vero**
*** platus fideles cōuocare. et si**
audiat aliqū ingulatū mozte cul
pe festinat ip̄m p̄ verā p̄niam se
pelire. p **Contigit aut: zc.**
Per hirūdinē q̄ ē aus hincinde
volatilis: significat fortune b̄a
q̄ reputāda sunt vt stercora: z bec
erecant oculos etiā sapiētū. sic d;:
Deuo. xvi. d. Hūnera erecant
oculos sapiētum: z mutāt p̄ba ūi
stoz. Patiētia vō tobie in plaga
cecitat' z sue derisionis etiā ab
amicis: exēplū ē patiētē cūctis si
Q iij * delib⁹ in aduer

amos. 8. 6

is. i. d

Alst aduer sus

Alst adue niret

Doraliter

is. 8. 3

E blas cecus: et verbum dei pdicas repro
 bos et electos significat: sicut iacob cum
 angelo luctas factus e claudus et bene/
 dictus. In claudicatione sue gētis infir/
 delitate: in bñdictione significas fidem.
 1. Cor. 13. b

Tobias ho vir scūs rursus et increpa/
 tus a charitate non cessat. vñ: Charitas
 paties est: benigna est et c. **Ca. III**

Tunc tobias et. Sequitur:
 a **U**el parentū. Reddet
 de pctā patrū vsq; in tertā et
 quartā generationē his q se oderūt et si
 miles malis patrib' sūt. b **U**t sara.
 Bed. Turbā nationū signat cui' docto/
 res cūcti vitā tm hui' seculi qd septē die
 bus euoluif nouerāt eterna nesciebant.
 Ideo a diabolo rapti qsi idolatrie man/
 cipati donec venit xps verus sponsus q
 eā sibi in fide desposauit hoste supato: si
 cur sathā alligato diabolo pñte et coope/
 rante angelo: in q saluatoris diuinitas
 sicut in tobias signat humanitas. Nec
 mirandū q duas psonas angeli. s. et ho/
 minis vnā xpi figurare psonā dicim':
 qz in expositionib' patrū legim' vnā ei'
 esse psonā in isaac et ariete figuratā: qui
 in humanitate o. cidit vt ouis: in diuini/
 tate pmanet impassibilis cū patre: sicut
 isaac cū abraā domum reuertit incolu/
 mis. Si enī aries xpi hūanitatē: homo
 signat diuinitatē: cur nō aptius hō hu/
 manitatē:

Ni. de ly. **S** manitatē:

Alstperle
runt

Alstvera

Alstoppo
brum

Doraliter

Anna ho et. Dic pñr incre/
 pat tobias a. pñria vxore sua. qd tāto
 gñius ē: quāto vxor ē viro mag' pñicta:
 et etiā sblecta: et pmo circa h' ponit iere/
 patiois occasio. cū dr: Anna vero et.
 extra domū suā: nam ppter cecitatē viri
 eius: et elemosynas pcedentes nō habe/
 bat facultatē vñ posset habere materiaz
 ad hoc opus exercenduz in pñria domo.
 cetera patēt vsq; ibi: b **U**idete ne
 forte furtiuus sit. videt q male fece/
 rit hoc querēdo: qz cū āna diu fuerat: et
 eius fidelitatē multipliciter pbauerat:
 ppter qd nō debuit habere suspicionem
 de ipa: nec p psequēs dicere talia vba.
 Ad hoc dicendū est q bñ locutus est: qz
 paup erat: vt dictū est. ppter qd cibaria
 delicata nō psueuerat habere in domo
 sua: manebat etiā inter fideles pñus ad
 furta: ppter q rōnabiliter timuit: ne fur
 aliquis vēdidisset vxori p pñcio minorū:
 et illa ducta paup tate et in discretionē mu/
 liebz nō inquisiuisset diligentia sufficien/
 ti vñ venditor habuisset. ideo dixit vxori
 vt diligētī inq̄reret: et hoc sonāt ei' ver/
 ba. cū dicit: Videte ne forte fur. sit.
 Ad est diligētius inq̄rite: vxor aut ei' sic
 accepit: ac si dubitaret de sua fidelitate.
 Ideo sequit: increpatio viri iniusta. cum
 dr: c **A**d hec vxor ei' irata. irro/
 nabiliter: vt ptz p dicta. d **R**ndit.
 In iuriose. e **M**anifeste facta est
 va. spes tua. vite future: qz nō solum
 pdidisti lumē corpis: sed etiā mētis et cō/
 sciētē bone. f **E**lemosyne tue. ap/
 paruerūt. s. fecte et vane tāq; ex hypocris/
 si facte: et qz plurib' modis alijs eū mo/
 lestabat. iō subdit: Atq; his et alijs hu/
 iusmodi verbis exprobrabat ei.

Anna ho vxor et. fm Aug. sup Gen. rō vir et
 sensualitas femina vocat: q circa victū et
 sensibilia versat: sic anna circa op' tertri/
 nū ad habēdū victū: sed qz sensualitas
 frequēter deficit nisi corrigat rōne: iō do
 ratio de

suam nunq mutant ab eo. **A**n
 na vo vxor eius ibat ad textrinū
 a **L**abores manū tuaz: qz māducabis et.
 et qui non laborat non manducet.

op' quotidie et de labore manū
 suaz victū quez psequi potuisset
 deferebat. Unde factū est vt he/
 dū caprarū accipiens detulisset
 domi. Cui' cū voces balātis vir

a **U**ir vxorē corrigit: ratio sensualitatē.
 ei' audis dicit: Videte ne forte
 furtiuus sit. Reddite eū dñs su/
 is: qz nō licet nobis aut edere ex
 furto aliqd aut ptingere. Ad hec
 vxor ei' irata respōdit: **M**anife

a **R**ō futura qrit et inuisibilia: eua nra cō/
 tra. b **F**ructus elemosynarum.
 ste factā est vana spes tua: et de/
 a **P**erisse paruerunt.
 mosyne tue mōt appāruerūt. **A**t
 q; his et alijs huiusmodi vbis
 exprobrabat ei. **Ca. III**

a **I**ustus in pñcipio est accusator sui q ce/
 lat vulnera nutrit: nos qz in omnib' q pa/
 timur deum iustum et miseri/
 cordem esse sentiam'. vnde:
 misericordiā et iudiciū. c. i. d. o.

Tunc tobias igemuit
 et cepit orare cum la
 chrymis dicens: Just' es dñe: et
 oia iudicia tua iusta sunt: et oēs
 vie tue misericordia et vltas et iu/
 diciū. Et nūc dñe memor esto
 a **Q**z sumo. b **I**n futuro. c **Q**si parce/
 mei: et ne videtā sumās de pecca/
 tibus meis: neq; reminiscāris deli/
 cta mea v' parentū meorū. **Q**m o

a **S**icut debuimus.
 nō obediūm' pceptis tuis: ideo p
 a **I**deo a te iusto iudice. b **H**ostium pre/
 dam. c **E**xilium.
 traditi sumus i dirēptionē et cā/
 a **C**orporis vel anime.
 ptiuitatē et mortē et in fabulā et in
 a **G**entibus.

Improperū oibus nationib' in
 a **T**u non illi. **P**eccatores.
 qb' dispersisti nos. Et nūc dñe
 a **S**uper nos.
 magna iudicia tua: qz nō egim' v

a **D**e virtute in virtutem.
 fm pcepta tua: et nō ambulau/
 a **E**t si coram hominibus.
 mus sincerit' corā te. Et nūc dñe
 a **Q**z eruperat oēm sensū. **Q**z i oib' iusta.
 b **Q**si nō mea volūtas s; tua sit. **Q**nō meā
 c **V**igētib' egyptijs filij isrl clamāt ad do/
 minū. d **A**ngelis.

Fm volūtatē tuā fac mecū: et prē/
 a **I**n sinu in qere aīe abrae cui' ipē pñr sicut
 cipe in pāce recipi spm meū. Ex
 a **F**idel. a **C**uplo dissolui et esse tecū: ne ma/
 licia maloz mutet cor meum.
 pedit em mibi magis mori q; vi/
 a **Q**z tobias orauit et illa orauit.

uere. Eadē itaq; diē ptingit vt sa

rō debz inq̄rere ne forte circa sensuali/
 tat' op' aliqd inēueniēs ptingat: sic to/
 bias ab āna inq̄sūt: s; sic illa dure por/
 tauit: sic sensualitas frequēter rebeliat
 rōni. et sic tobias ad orōnē recurrit: sic
 ratio ad optima dep̄cat. **Ca. III**

Tunc tobias. Postq; descri/
 ptū ē circa tobias patietie exer/
 citiū. h' pñr describit ei' reme/
 diū. i. i. recurrit ad deū p orōnē deuorā.
 iō dr: **T**ūc tobias. in. nō ex ipatietia s;
 vxoris malicia quā horrebat vt pñria:
 cum vir et vxor sint quasi vna psona.

b **E**t ce. ora. seruēter et deuote: iō
 s; dicit: i **C**ū lachry. s. mēx et corpis
 et in orōne sua: et vt sit magl exaudibil.
 pmo diuina iusticiā pñte. d. k **I**n
 stus es dñ. nā reglā ē dñat. i **E**t
 oia iu. penas inferēdo. m **I**usta.
 alias vera sūt. ppter peccati demerita.
 n **E**t oēs v. i. in oib' opib' tuis re/
 luctet misericōdia et iusticia: nā omne bonū a
 dō collatū pcedit ex diuina bōitate et li/
 beralitate q ē pñcipiū et fons misericōdie:
 et sic apparet ibi misericōdia: sicut iusticia: qz
 facit oia fm ordinē decētissimū. **A**t
 lū at penale cui' de' ē auctor iser' cōis
 p demerito: et sic relucet ibi iusticia: et
 qz sp punit citra p̄dignū. iō relucet ibi
 misericōdia: et qm orō hūilitat' se nubes pe/
 netrat. **E**cc. xxx. c. iō pñr pñte. pñria
 et parētū suoz pñria. d. **N**eq; remini/
 scaris et. et pñr ea magl explicat di.

o **Q**m nō et. ea transgrediendo.
 p **I**tra. su. iuste. q **I**n dire/
 ptionē. qstū ad bona tpaia. r **E**t
 capti. qstū ad corpa pñria. a **E**t
 mortē. qz multi de filijs isrl iugulaba/
 tur: vt dictū ē. s. i **E**t in fa. qz gē/
 tiles in q; erāt captiuitate qnter inter
 se pfabulabāt de filioz isrl miserta et
 captiuitate. v **E**t i. im. qz multa cō/
 uitia eis inferebat. pñr repetit huius
 cām attribuendo deo iusticiā: dicens
 r **E**t nūc. qz null' pōt ea arguere.
 y **Q**uia nō egi. h' aut ipē inoēs
 eēt. tñ cōnumerat se pctōrib' eo q erat
 de eoz p̄plo et natiōe. z **E**t nō et.
 q. d. et si i aliqb' ipleuim' mādata tua
 qstū ad substantiā opis: nō tñ recta in/
 tentione. a **E**t nūc do. h' enī vellet
 cito mori ne expiret ampl' cognatorū
 suoz et vxoris sue maliciā et ppli isrl as/
 flictionē: tñ sapiēter et discrete pponit
 in oibus diuina volūtatē. b **E**xpe/
 dit enī mī. h' non dicit tedio accidit:
 sed tedio infirmitat' hūane qd si ē peo/
 catū: nō est nisi veniale. et h' bñ ptingit i
 vltis pfect' Prouer. xxxij. b. Septies
 i die cadit iust' et resurget. c **E**adē
 ita. die. hec ē ps icidētā. i q pmo po/
 nit icidētis narratio. scdo narratiōis
 rō/ibi: In illo tpe. Pñria i duas: nā in/
 cidēs sūt exercitiā patietie sare fille ra/
 guelis: cui' pmo ponit iniustū iprope/
 riū. scdo scdm refugiu/ibi: Ad hāc vocē
 Circa pñm dr: Eadē itaq; s. orōnis
 tobie. d **E**t sara et. q erat de iude

Aborali. s **T**ūc tobias et. **E**a
 de itaq; die et. Per sara q iter p̄ta/
 tur pñcipissa significat aīa: et p el' acil/
 lā caro q debet aīe subijci: s; i mltis ca/
 ro spū dñat: et sic sara ab acilla turpē
 increpat. vñ dicit **B**er. **H** cur aīam
 tuā vilipēdis et carnē tuā ei pponis: do/
 minā acillari et acilla dñari mag' abu/
 sio ē. Et sic p remedio q̄redo sara asce/
 * dit supe

S

D

B

D

A **T**unc rñdit rē. Ca. V
 Sequit: a **E**x filiis
 isrl. erat enī ex numero
 angeloz q̄ sūt filij isrl: qz sp vidēt
 deū facie ad facie: et sepe mittunt
 in custodia filioz isrl. i. vidētū de
 um. vñ: Cōstitui terminos p̄p̄loz
 iuxta numerum filiozum israhel.
 Deu. 32. a

Nico. de lyra

Tunc rñdit rē. Ca. V
 * primum peccatum angeli fu-
 it superbia: ex quo secutus est pec-
 catum hominis p̄ tēptationē de-
 monis. **S**ē. iij. a **Q**uicun-
 qz tibi aliqd rē. **D**ic quinto in-
 struit filiū de iusticia ad operariū
 dicēs: **Q**uicunqz tibi aliqd rē.
 qz tales vt cōiter sunt paupes de
 labore suo q̄tidianū victū acq̄ren-
 tes: r̄ ideo lex q̄ ferenda est s̄m id
 qd accidit: vt in pluribus p̄cepit
 Leuiti. xij. qz merces taliū nō reti-
 neat vsqz in mane diei sequētis.
 b **Q**d ab alio odif si. ti. rē.
 hoc enim est de iure naturali.
 c **P**anē tuū cū esurienti.
 hñcia enī collata talibz q̄ nō p̄nt
 retribuere sunt apud deū merito-
 ria. d **P**anē tuū. hic sexto in-
 struit filiū de pietate ad defūctoz/
 dicēs: **P**anē tuū r̄ vinum tuum
 sup sepulturā iusti cōstitue. ex hoc
 aliq̄ accipiēs occasione errandi
 solebāt sup sepulchra parentū de
 functorū cibaria ponere q̄si mor-
 tui cibis corporalibus indigerēt:
 qd improbat **A**ug. in s̄mone de
 cathedra sancti petri. **A**lij vō ma-
 gna festa in morte parentū facie-
 bāt ad ostentationē r̄ inde depau-
 perabant. hoc nō intelligit hic to-
 bias: sed qz in morte iustoz pascē-
 di sunt paupes p̄ aiabus eoz: et
 ad excludendū infideles s̄dit: **E**t
 noli ex eo māducare rē. sequit:
 e **C**onsiliū. **H**ic septimo fili-
 um instruit de prudētia cōsiliū in
 dubijs requirēdo: dicēs: **C**onsi-
 liū sp̄a sapi. in illa re de q̄ p̄sili-
 um semp querit. f **P**erq̄re.
Id ē p̄fecte req̄re: r̄ nō supficialit̄
 tm: nā cuiuslibet expto i sua scia cre-
 dendū est. et qz p̄siliū hōis nō est
 oīno solidum: ideo docet recurrere
 re ad diuinū: dicēs: **S**i tpe. s. p̄
 speritatis r̄ aduersitat. g **B**e-
 nedic deum. ipsum laudando.
 h **E**t pete ab eoyt vi. r. rē.
 in agendis. i **E**t oia p̄silia
 tua i ip̄o p̄ma. qz non debet hō
 q̄rere p̄siliū nisi de bonis agēdis
 r̄ malis fugiēdis: r̄ omne tale cōsi-
 liū est s̄m deū. k **I**ndico etiā
 am tibi. **P**ostqz tobias filiū suū
 de moribz instruit. hic p̄nt p̄ de
 bito repetēdo sibi legationē inū-
 git: dicēs: **I**ndico etiā tibi.
 Erat enī necessitas indicādi: eo qz
 credebat mortē suā appropinq̄re
 vt p̄dicū est: vt sic debitū añ mor-
 tē eius redderet: r̄ qz filius illud
 debitū ignorabat. ideo subdit:
 l **D**edisse me rē. infantu-
 lus es. i. non haberes adhuc
 vsum debitū rōnis. m **S**abe-
 lo in rages ciui. me. sicut dicitū
 est. s. iij. ca. n **E**t chiro. ei.
 Id ē s̄fam

a **N**ō morabit opus mercenarij tui apud
 te vsqz m̄ae: q̄ meruit opando n̄ mereat expectādo.
Quicunqz tibi aliquid opatus a
 fuerit: statim ei mercedē restituere: r̄ merces
 mercenarij ap̄ te oīno nō remaneat.
 a **Q**d tibi nō vis aliq̄ ne feceris.
Qd ab alio odieris tibi: vide ne tu b
 a **F**raige e. p. **T**ribus q̄ itel. sup ege. r̄ pau. **T**ele-
 mosynā tribue vt opibz misericōdie etiā iniusti pctā se-
 peliant: in multis enī offendim⁹ oēs. vñ **J**ob: nō
 aliq̄n alteri facias: **P**anē tuū cū esuri c
 cōedi buccel. m. so. a **Q**d reddere nō p̄nt. **T**cū
 videris nudū opi eū. b **N**ō de rapina.
 entibz r̄ egenis comode: r̄ de vestimēt
 a **Q**ui indigent. b **V**erbi tui. c **Q**d letificat
 tuis nudos tege. **P**anē tuū r̄ vinū tu d
 cor: hō. a **N**emo est q̄ viuat r̄ nō peccet. b **N**o
 lite margaritas ponere ante porcos: r̄ scisti nolite
 um sup sepulturā iusti cōstitue: r̄ noli
 dare canibz. a **N**ō p̄uieris cū peccatoribz: qz a
 cōiuctu mores p̄formant. b **I**mplo ne vederis.
 ex eo māducare r̄ bibere cū peccatori
 a **Q**ia fac cū cōsilio. a **N**ō a stulto i q̄ nō est sa.
Qui p̄feuerauerit in finē saluus erit.
 bus. **C**ōsiliū sp̄a sapiētē p̄q̄re. **O**mni e
 a **C**ogitationibz v̄bis opibz. b **F**acitōes cogita.
 tpe benedic deū: et pete ab eoyt vias g
 a **T**ad se. b **N**ō in mūdo. c **F**irmiter.
 tuas dirigat: r̄ oia p̄silia tua i ip̄o p̄mā i
 neāt. **I**ndico etiā tibi fili mi d̄disse me f
 decē talēta argēti dū infantul⁹ esses/ga m
 belo i rages citate medoz: r̄ chirogra n
 phū ei⁹ ap̄ me habeo. **E**t ideo p̄q̄re/ o
 quō ad eū puenias / et recipies ab eo
 supra memoratū pōd⁹ argēti: r̄ restitu
 as ei chirographū suū. **N**oli timere si p
 a **I**n hoc mundo. b **I**n futuro.
 li mi: paupē qdē vitā gerim⁹ h̄ m̄tra bō q
 a **T**imor d̄ni est recedere a malo v̄a pctō. vñ: **T**i
 meas deū r̄ recedas a mal. **T**ribus q̄ timet d̄nm.
 na habebim⁹ si timuerim⁹ deū r̄ reces- s
 a **D**ecline a malo. b **F**achonum
 serim⁹ ab omni pctō r̄ fecerim⁹ bene. v
 a **T**unc rñdit tobias Ca. V r
 a **D**atur nobis exemplum vt san
 patri suo: r̄ dixit: **O**mnia y
 ctis patribus obediamus. vnde:
 Honorā patrem tuum.
 q̄cūqz h̄cepisti mihi faciā pater. **Q**uō 3
 at pecuniā hāc inq̄rā: ignoro. **N**escit: r̄ ego eū ignoro. **Q**d signū da
 bo ei: **S**ed neqz viā qua pergat illuc
 aliq̄n cognoui. **T**ūc pater suus rñdit
 illi: r̄ dixit: **C**hirographū qdē illi⁹ ap̄ a
 me habeo: qd dū illi ofideri statim resti- b
 tuer. **S**z p̄ge nūc: r̄ inq̄re tibi aliq̄nē fi
 delē viz q̄ eat tecū salua mercede sua:
 dū adhuc viuo: vt recipias eam. **T**ūc c
 egress⁹ tobias iuenit iuuenē splēdidū d
 stantē h̄cictū: r̄ q̄si patū ad ābulādū. f
Et ignorās qz angel⁹ dei eēt: salutauit
 eum: r̄ dixit: **U**nde te habemus bone g
 iuuenis: **A**t ille rñdit: **E**x filiis israhel. h
Et tobias dixit ei: **N**osti viā q̄ ducit in
 regionē medoz: **C**ui rñdit: **N**oui r̄ oia i

Id ē s̄fam obligatoriā de restitutiōe.
 o **A**pud me habeo. **P**er quā de
 bitum poterit reuocari. **C**etera patent
 vsqz ibi: p **N**oli timere. fili mi.
 labore itineris r̄ paupertatē. r̄ subdit ra-
 tionē dicens: q **P**auperē quidē
 vitam gerimus. in p̄senti seculo.
 r **S**ed multa bo. ha. in futuro.
 s **S**i timuerim⁹ de timore filiali.
 t **E**t recesserim⁹ ab omni pec-
 mortali: nā omne veniale nō possum⁹
 oinovitare. v **E**t fecerim⁹ bene.
Iste sunt due partes iusticie. s. declina-
 re a malo r̄ facere bonum.
Tunc rñdit Tobie Ca. V **D**iuisio
Tas patri rē. **P**ostqz pater
 instruit filiū. hic p̄nt exequi
 tur tuus patris imperiū: r̄ diuidit in
 tres partes: quia primo describit itine-
 ris apparatus. scdo ponit iuuenis re-
 cessus/ibi: **T**unc paratis oibus. tertio
 vie p̄gressus: in p̄ncipio capituli sexti.
 Circa primū primo ductor itineris in-
 quiri p̄cipit. scdo q̄situs inuenit/ibi:
Tunc egressus. tertio inuentus exami-
 natur/ibi: **D**ixit itaqz. Circa primū p̄l
 mo ponit obediētis filij r̄sio dicētis:
 y **O**ia q̄cunqz h̄cepisti rē. cū di-
 ligentia: consequenter petit edoceri de
 via dicens. 3 **Q**uō aut pecuni-
 am hāc rē. **N**ā debitorē r̄ etiā viam
 ignorabat. ideo subdit: **N**escit rē. et
 subdit instructio patris de
 vtroqz. s. de modo repetēdi: r̄ de via p̄
 ductorē cōueniētē: et primo de signo
 dando debitori. cū dicit: a **C**hiro-
 graphum quidē illius rē. qd est si-
 gnum manifestum debiti. b **Q**d
 dū illi ostenderis statim restitu-
 de fidelitate enī gabeli confidebat: et
 si negare vellet: p̄ chirographū artari
 poterat. scdo instruit eū de mō eūdi p
 viā scz p̄ ductorē fidelē. cū subdit: **S**z
 p̄ge nūc rē. r̄ pater s̄fa. c **T**unc
 egressus tobias. **H**ic p̄nter ductor
 questus inuenitur. cum d̄r: d **I**n-
 uenit iuuenem. i. angelum in specie
 iuuenis apparentē. e **S**plēdidū.
Id ē in facie valde pulchrū. f **S**tā-
 tem p̄cinctū et q̄si rē. **A**ppartitiōes
 enī angelice in corporibz assumptis fi-
 unt s̄m p̄prietates legationū ad q̄s an-
 geli mittunt: et qz iste mittebat a deo
 ad ducendū filiū tobie p̄ viam: ideo
 apparebat tanqz dispositus ad itine-
 randū. g **U**nde te habem⁹ bo-
 ne iuuenis. i. de qua gente es tu: qz
 nolebat habere ductorē gētilē: sed isra-
 elitam. h **A**t ille rñdit ex si. is-
 verū dixit q̄uis nō esset hō. **N**am illa
 que ab angelis inter homines fiūt sunt
 figuratiua: sicut comestio eozū fruitio-
 nem glorie signat. vñ infra. xij. ca. dicit
 angelus iste: **E**ū essem vobiscū p̄ volū-
 tatē dei videbar quidē vobiscū mandu-
 care r̄ bibere: sed ego cibo inuisibili et
 potu qui ab hominibus videri nō po-
 test vtor: r̄ eodez mō locutio eius: qua
 dicit se esse ex filiis israhel: signat cōiun-
 ctionē charitatis: q̄ sancti angeli p̄iun-
 cti sūt fidelibz deuoz. **C**etera patēt vs-
 qz ibi: i **E**t oia iti. **P**er h̄ designa-
 tur eius **M**oraliter. c **T**ūc egressus **M**oraliter
 tobias iuenit iuuenē splēdidū
 stan. r̄ p̄can. r̄ q̄si paratū ad am-
 Per h̄ aut qz angel⁹ apparuit tobie in
 hūana specie r̄ se exhibuit comitē vie
 * sue puidū

Tunc ingressus
 to. Be. Apparuit age
 lus tobie et sociu se pre
 buit et fili dei hominem
 assupit: et visibilis cum
 hoibz puerat huanu
 gen saluauit: introdu
 xitq tobias angelu ad
 patre et. et dno p mira
 cula q i carne fec pplo
 iudeoz ex quo carne su
 sceperat ondit: qz e fili
 et angel. i. nuci pane
 volutatis: cui eti gau
 diu ppetue salutis pdi
 cauit/dicens: Peniten
 tia agite appropin. em
 reg. celoz. et desperan
 tib de lumine celesti.
Dat. 3. a Ego su inquit lux mun
 di: q seqt me no ambu
 lat i tenebris. b Et
 dixit ei angel. Be.
 Promittit angelus to
 bie ducere filiu suu in
 ciuitate medoz et redu
 cere. Promittit xps iu
 deis credentib quis
 plures sint cecati: quia
 incarnationis sue sacra
 menta getib aperiunt:
 et in fine tempo et popu
 lo iudeoz latius pan
 dat: comitante et coope
 rante diuinitatis sue fl
 de: ductus ad medos
 dicit: alias oues habeo
 que no sunt ex hoc ouil
 li. De reducendo dicit
 apostolus: Donec ple
 nitudo getium intraue
 rit. et sic ois israel. f. sic
 ret. Interrogante an
 geluz tobias vns esset:
 ego suz inquit acarias
 ananie magni fili. A
 garias adiutor. Anani
 as gloria dei. christus
 quoz fidelib suis indi
 cat: qz ipse est de q dr:
 Adiutor meus et libe
 rato: meus tu es domi
 ne ne moreris: et vidi
 mus gliam ei qsi vni.
 a patre. c Tunc pa
 ratis. Be. Apparente
 dno i carne parata sut
 oia que ad redptione
 nostraz necessaria erant.
 et quibus ecclesie fides
 et vita nutriantur et fir
 met donec huius secu
 culi via finiat. i. virtu
 tes ei doctrina: tenta
 tio: passio: resurrectio:
 ascensio: spūscū missio:
 fides credetium: psecu
 tio infidelium: his in iu
 dea peractis: mediator
 dei et hoim p aplos iu
 deis cotribulibus suis
 et gentibus gaudia su
 gne salutis et pacis pdi
 cauit: et his qui accipe
 re et credere volebant p
 seipsum donauit: et sic
 ad salutem gentiu per
 apostolos quenuit.

itinera ei frequenter ambulauit: et a
 a Tangel eni apd sanctos manet. b Tboni ei
 eqlis angel et coheredes et cocines futuri sut.
 mansi apd gabellu freg nrm q mora
 tur i citate rages medoz: q posita e
 a Tciuitas scotz i mote: pctoz i valle posita e.
 in monte egbathanis. Cui tobias
 a Tnihil sine consilio patris agedu decreuit
 ait: Sustine me obsecro donec hec
 a ipa nunciu pri meo. Tunc ingressus
 tobias indicauit vniuersa hec pa
 a Tqz cito occurrebat qd volebat vl qz subito
 tri suo. Sup q admirat pat/ roga b
 uit vt introiret ad eum. Ingressus c
 itaq salutauit eum et dixit: Gaudi
 a Tpopulus iudeorum
 um tibi sit sp. Et ait tobias: Qua
 d le gaudiu mihi erit: q i tenebris se
 deo et lumē celi non video: Cui ait
 a Tappropinquit eni regnu celoz.
 iuuens: Forti aio esto: i prid e vt a f
 deo curer. Dixit itaq illi tobias:
 Nunqd poterit pducere filiu meū ad
 gabellu: i rages ciuitate medoz: Et
 cum redieris: restitua tibi mercede
 b tua. Et dixit ei angel: Ego ducā et s
 reducā eū ad te. Cui tobias rñdit:
 rogo te: idica mihi de q domo: aut b
 de qua tribu es tu: Cui raphael an
 gelus dixit: Gen qris mercenarij
 i an ipm mercenariu/ q cum filio tuo
 eat: Sz ne forte sollicitu te reddā: k
 ego sum acarias ananie magni fili
 us. Et tobias rñdit: Ex magno ge
 nere es tu: Sed peto ne irascari q
 volueri cognoscere gen tuum. Bi
 xit aut illi angel: Ego sanu ducā/
 et sanu tibi rducā filiu tuu. Rñdes
 aut tobias ait: Bñ abulet: et sit de
 us in itinere vfo: et angelus ei comi
 c tet vobiscu. Tunc patl oib q erant m
 a Tnecessaria.
 i via pditāda: fecit tobias vale pa
 tri suo: et mri sue: et ambulauerit abo
 sil. Cūq pfecti eent: cepit mat ei
 a T mulieribus ipatiētia: affectio materna.
 flere et dicer: Baculu senectut nre
 tulisti et trasmissisti a nobis. Nunq es p
 set ipa pecunia p q misisti eū. Suffi
 ciebat ei nob paupras nra vt diuiti q
 as cōputarem b q videbam filiu r
 a T in dno cōfidit cui cōmisit eum
 nrm. Dixitq ei tobias: Noli flere.
 Salu pueniet fil nre: et salu reuertet s
 ad nos: et ocli tui videbūt illū. Cre
 do eni q angel dei bon comitef ei:
 et bñ dispōit oia q circa eū gerunt:
 ita vt cū gaudio reuertat ad nos:
 a T suscepta consolatione.
 Ad hanc vocem cessauit mater ei
 flere et tacuit.

* tur ei pmpitudo exequedu mādata dei circa b
 hoies ad di gliaz et electoz salutē. Sz q dr: Heb. i. d
 Omnes administratorij spiritus sunt in ministeriu
 missi: propter eos qui capiunt hereditatem salutis.
 a T Et māsi apud gabe. nā angeli sancti liben
 ter morat cū iust. Cetera patet vsqz ibi: b T Su
 per q admirat pf: q ita cito iuent fuisset ductor
 apt. c T Ingressus itaqz. Bie pnr ductor in
 uent examiat: pmittit tñ saluatio senioris Tobie
 et ei rñsio cū dr: d T Quale gaudiu mihi erit
 et. Sz nō dixit ex impatiētia sue cecitatis: sz ptepnēs
 gaudiu presentis vite: et sperans gaudium future.
 e T Forti animo esto. in patientia pseuerado.
 f T In primo est vt a deo cu. ad b em erat mis
 sus a deo: et ideo certitudinalit sciebat b e futurū.
 Cetera patet vsqz ibi: g T Ego du. et reduc. et.
 b em futurū eē sciebat ex dina reuelatiōe. h T In
 dica mihi de q do. et. i vna ei tribu isrl erat plu
 res dom: decē em trib erāt captinate: iō Tobias
 qrit de vtroqz. s. tribu et domo. i T Gen qris
 mer. et. q. d. nō est tibi curādū de genere illi q de
 bet filiū tuū ducere p mercede: sz de ei aptitudine
 et fidelitate: q pditōes sunt in me. k T Sz ne for
 te sollicitu te reddā. i. dubiu. l T Ego su aza
 rias ana. ma. fili. verū dixit angel: qz sic dicitur
 est: locutio ei erat figuratiua. Azarias aut iterpta
 tur adiutor dei: angeli vero sut adiutores dei: inqz
 tū p eorum ministeriu electi dirigunt in salutē: et
 b mō dicit apls. i. Coz. iij. b. de se et alijs pdicatorib
 Dei adiutores sum. Ananias vo interpretat gra
 del cui filij sut angeliz: eo mō q dicunt filij glie que
 est gra psumata: nō tñ sic intellexit tobias: sed q eē
 homo filij cuiusdā viri notabilis de tribu israhel q
 sic vocaret: nec in b angelus euz decept: qz tobias
 melius habuit intentū suū. f. filij sui ductore bonuz
 q si esset hō de genere qstūcūq magno. Cetera pa
 tent in lra. m T Tu parat. Bie pnr describit to
 bie iunioris recessus cū dr: n T Fecit tobias va
 le pa. suo et ma. sue: nō ei decēs erat q ab eis re
 cederet absq saluatiōe. et seqt mris fier ex mater/
 na pietate. o T Baculu se. nre. i. sustētamentū
 filij em senib parētib debēt ministeriu reuerētie
 et pusionis necessarie si indigeat. p T Nūqz su
 pe. ista et. b dicit materno affectu mota. q T Et
 diuitias cōpu. i. reputarem nos hre. r T Hoc
 q videbam filiu nostrū. i. sensu pceptebamus
 ipm eē nobiscum. Pater enim cum esset cecus non
 poterat eum videre: poterat tamen ipm tangere et
 audire: et sic duplici sensu pntiā elus cognoscere:
 quod hic dicit videre qstūm est ex parte patris. U
 sus em ppter suam nobilitatē aliquādo accipitur p
 alius sensibus: sicut dicitur Ero. xx. c. Populus aut
 videbat voces. hic em accipitur videre pro audire.
 s T Saluus pueniret fili noster. ad terminū
 ad que mittitur. Cetera patent.
 * sue prouidū et iocundū: signat mystice qtiōsa so
 cietas vel potius gloriosa que erit hoim et angelo/
 rū: cū ad eoz societates in animabus simul et corpo
 ribus assumēt. p b aut q hāc associationē signifi
 cauit angelus tobie seniori. designat q b fuit. pml
 sum patribus veteri testamēti. vnde pmissum fuit
 abrae Gen. xv. q semen suū futurū esset sicut stella
 celi. m T Tu parat oib q erāt in via por
 bec fuerūt chirograph: cassidile et bacul. Per chi
 rographum qui dr a cyros qd est man: et graphos
 quod est scriptura: significat sacra scriptura que in
 manu operis est habenda: ppter quod dicitur Ro
 manoz. ij. b. Nō auditores legis sz factores iust
 sunt apud deū. Per cassidile qd est repositoriū ne
 cessarioz: significat humilitatis virtus q est custos
 aliarū virtutū et donoz. Per baculū vero signum
 crucis in corde credendi et ore cōfitendo: ista vero
 sunt necessaria peregrinātibus i hac vita. n T Se
 cit tobias va. pa suo et matri sue et ambula
 ambo simul. Per b significat q in pncipio cuius
 libet operis boni de q est pf noster per creationē:
 et beata virgo que est mater nostra per pietatē de
 bent deuote salutari.

Drofectus est. Be. Dño veniēte ad gētes Ca. VI saluādas p̄dicatores vestigia ei⁹ sūt secuti: qz qd̄ iussit implerūt. vñ: Eūtes docere oēs gētes rē. Domū qz comeli⁹ ip̄e de p̄mo p se ipeuit sp̄sctō: r sic Petr⁹ aq̄ p̄su-

Drofectus est. Descripto recessu iunioris Ca. VI Tobie: hic p̄nr describit p̄cessus sue vie: r p̄mo p̄oit illud qd̄ circa eū factū ē i via. sc̄do in t̄mio vie. vñ. c. Circa p̄mū describit duplex b̄ficiū tobie exhibitū. qz p̄mo a deuoratiōe piscis eripit. sc̄do de ducēda v̄pore iſtruit / ibi: Et dixit ei. P̄ia adhuc i duas: qz p̄mo p̄oit eripit̄ d̄i mod⁹. sc̄do ereptiōis fruct⁹ / ibi: Tūc dixit: Circa p̄mū d̄: Drofect⁹ est. vt p̄ris ip̄erū adipleret. b Et ca. se. sicut cōiter accidere solet: istud t̄m̄ ponit hic ad maiorē exp̄sionē v̄itat⁹ historie. c Et mansit p̄ri. m̄. i. p̄ma diēta r hospitatiōe. d Juxta flu. ti. q̄ ē vn⁹ de q̄ttuor fluminibus paradisi Beñ. ij. e Et exiuit. de domo vbi hospitatus erat cū angelo. f Et la. pe. su. ad re creandū p̄ labore itineris. g Et ecce pi. ima. i. magn⁹ diuina p̄uidētia missus. h Exiuit ad deuo. sicut enī eividebat eo q̄ ap̄to ore veniebat p̄ eū. i App̄ hēde b̄zā. ei. i. p̄nula q̄ ē inē caput et corp⁹: qd̄ r fec̄ obediēs suo ductori q̄uis horridū videret sibi. k Tunc dixit. Hic p̄nr describit sequēs fruct⁹: q duplex est. s. p̄uisio cibi: r etiā medicine. r p̄z̄fra vsq̄ ibi: l Assauit car. nō totas s̄z il las q̄ poterāt comedi recētes. m Le tera sali. p̄ residuo itineris. Netera patēt vsq̄ ibi: n Lordis ei⁹ par. si super rē. extricat. i. expellit. o Omne genus demo. Circa qd̄ sciendū q̄ si de moneo haberēt corpa sibi naturalit̄ vni ta: sicut dixit Appuleius q̄ demones sūt aīalia corpe aerea: tpe eterna: aīo pass̄ua: nō eēt ip̄ossible q̄ res corpales i eis facerēt ip̄sionē rōne corpoz: s̄z qz p̄m̄ fū dē n̄fam r etiā philosophoz doctrinā sūt subst̄tie simpliciter intellectuales. iō nul la corpalis creatura p̄t in eis facere ali quā ip̄sionē: p̄t qd̄ sum⁹ iste nō expul sit demonē: s̄z figurauit ei⁹ expulsiōne: qz sicut dictū est: facta angeli circa tobā fue rūt in multis figuralia: et ido sumus ille ex igne p̄cedēs significauit t̄tute ord̄nis tobie iunioris r sare: cui⁹ merito āgelus Raphael expulit demonē a sara. vñ non dicit. j. viij. q̄ sumus ille demonē expule rit: s̄z q̄ anḡs Raphael ip̄m app̄hēdit r religauit in superiorib⁹ egypti. q̄ autē aliq̄n demones ab obsessis corpi⁹ rece dūt ad deportatiōne aliquoz lapidum et herbarū r p̄nūciatiōne carminū r h̄mōt: nō sit t̄tute talis: s̄z demones hoc fingūt voluntarie: vt teneāt homies i errore: t̄n res sensibiles p̄nt aliquā dispositiōne fa cere in corpe humano: p̄pter quā est mi nus dispositū ad patiendū a demone: si cut dictum fuit plenius. j. Reg. xvi. de re cessu demonis a saule ip̄o dauid cithari gante. p Et fel va. rē. nō enī ē incō ueniēs q̄ vna res corpal̄ h̄eat effectū sup aliā corpalē: sic sensibilib⁹ videm⁹. q Et di. ei. Hic p̄nr tobias iſtruit de ducēda v̄pore. vbi p̄mo p̄oit āgelī monitio. cū d̄: * Est hic ra

Diuisio

Drofectus Ca. VI a est autem tobias: et b a p̄dicatores. vñ: Sa mem patientur vt canes: et circūbunt ciuita.

b canis secur⁹ est eū: r mansit p̄ri c a p̄decursum mortalitatis.

a ma māsione iuxta fluuiū tigris. d

c Et exiuit vt lauaret pedes suos: et ecce piscis imanis exiuit ad

d deuorandū eum. Quem expa uescens tobias: clamauit voce magna dicēs: Bñe inuadit me.

e Et dixit ei angelus: App̄hēde i a p̄dis potentia diaboli cōtinuēs paulū traduxit cōfidēter: erūēs illos de potestate tenebrarū: q̄s filios luc̄ p̄sciuit r p̄destinuit.

f branciā ei⁹: r trāhe eū ad te. Qd̄ cū fecisset attraxit euz in siccū: et palpitare cepit añ pedes eius.

g Tūc dixit ei angelus: Exētera hūc piscē r cor ei⁹ r fel r iecur re

b pone tibi. Sūt enī hec necessa r ia ad medicamēta vtiliter. Qd̄ i cū fecisset assauit carnes ei⁹ r se l a p̄sale sapientie. b p̄. i. ap̄los de quibus dicit: Vos estis sal terre.

cū sustulēti i via: cētera salierūt m a p̄tobias r angelus: hō r deus.

q̄ sufficerēt eis quosq̄ puēnirēt in rages ciuitatē medoz. Tunc in terrogauit tobias angelū: r dixit ei: Obsecro te aq̄ria frater: vt dicas mibi qd̄ remediū habebūt ista q̄ de pisce seruare iussisti: Et a p̄astutia cordis intellectā r ardore spiri tus crematam.

rñdēs angelus dixit ei: Cōrdis ei⁹ particulā si sup carbones po nas: sum⁹ ei⁹ extricat oē gen⁹ de o a p̄effugat.

monioz / siue a viro siue a mulie a p̄debili.

rē: ita vt vltra nō accēdat ad eos. Et fel valet ad vngēdos oculos i p q̄b⁹ fuerit albugo / et sanabunt.

Et dixit ei Tobias: Ubi vis vt q a p̄horat. a p̄drofect⁹ est. Sequit: e Et exi. vt la. Per qd̄ significat q̄ abulātes ad patriā p̄ hui⁹ vite viā debent frēq̄nter lauare p̄sciētias suas p̄ verā et purā p̄fessionē: s̄z qm̄ diabol⁹ h̄ nitit̄ ip̄edire seq̄t: g Et ec. pi. i. crudel: p̄t qd̄ p̄ ip̄z̄ diabol⁹ significat: trahit̄ at̄ i siccū et exēterat̄ cū ei⁹ dololital ap̄it. p cor at̄ ip̄i astutia. p fel neq̄tia. p iecur appetētia q̄ sp̄ tēdit ad malū significat. k Necel. ad qz q̄to meli⁹ cognoscūt tāto facili⁹ euitant̄: p̄t qd̄ sūt i castidili memorie reponēda. q Et dixit ei to. Per raguēlē q̄ p̄a stor dei interpretat̄: bon⁹ plar⁹ significat: r h̄ h̄z filia maritādā. s. eccliaz vacatē q̄ p̄ silii r̄p̄i q̄ angel⁹ ē magni silij tobie. i. vi ro bono rōne sciētie r vite in p̄iugiu debet tradi cū bonis ad * eam p̄tinētib⁹

Et oporet

vt p̄ris ip̄erū adipleret. b Et ca. se. sicut cōiter accidere solet: istud t̄m̄ ponit hic ad maiorē exp̄sionē v̄itat⁹ historie. c Et mansit p̄ri. m̄. i. p̄ma diēta r hospitatiōe. d Juxta flu. ti. q̄ ē vn⁹ de q̄ttuor fluminibus paradisi Beñ. ij. e Et exiuit. de domo vbi hospitatus erat cū angelo. f Et la. pe. su. ad re creandū p̄ labore itineris. g Et ecce pi. ima. i. magn⁹ diuina p̄uidētia missus. h Exiuit ad deuo. sicut enī eividebat eo q̄ ap̄to ore veniebat p̄ eū. i App̄ hēde b̄zā. ei. i. p̄nula q̄ ē inē caput et corp⁹: qd̄ r fec̄ obediēs suo ductori q̄uis horridū videret sibi. k Tunc dixit. Hic p̄nr describit sequēs fruct⁹: q duplex est. s. p̄uisio cibi: r etiā medicine. r p̄z̄fra vsq̄ ibi: l Assauit car. nō totas s̄z il las q̄ poterāt comedi recētes. m Le tera sali. p̄ residuo itineris. Netera patēt vsq̄ ibi: n Lordis ei⁹ par. si super rē. extricat. i. expellit. o Omne genus demo. Circa qd̄ sciendū q̄ si de moneo haberēt corpa sibi naturalit̄ vni ta: sicut dixit Appuleius q̄ demones sūt aīalia corpe aerea: tpe eterna: aīo pass̄ua: nō eēt ip̄ossible q̄ res corpales i eis facerēt ip̄sionē rōne corpoz: s̄z qz p̄m̄ fū dē n̄fam r etiā philosophoz doctrinā sūt subst̄tie simpliciter intellectuales. iō nul la corpalis creatura p̄t in eis facere ali quā ip̄sionē: p̄t qd̄ sum⁹ iste nō expul sit demonē: s̄z figurauit ei⁹ expulsiōne: qz sicut dictū est: facta angeli circa tobā fue rūt in multis figuralia: et ido sumus ille ex igne p̄cedēs significauit t̄tute ord̄nis tobie iunioris r sare: cui⁹ merito āgelus Raphael expulit demonē a sara. vñ non dicit. j. viij. q̄ sumus ille demonē expule rit: s̄z q̄ anḡs Raphael ip̄m app̄hēdit r religauit in superiorib⁹ egypti. q̄ autē aliq̄n demones ab obsessis corpi⁹ rece dūt ad deportatiōne aliquoz lapidum et herbarū r p̄nūciatiōne carminū r h̄mōt: nō sit t̄tute talis: s̄z demones hoc fingūt voluntarie: vt teneāt homies i errore: t̄n res sensibiles p̄nt aliquā dispositiōne fa cere in corpe humano: p̄pter quā est mi nus dispositū ad patiendū a demone: si cut dictum fuit plenius. j. Reg. xvi. de re cessu demonis a saule ip̄o dauid cithari gante. p Et fel va. rē. nō enī ē incō ueniēs q̄ vna res corpal̄ h̄eat effectū sup aliā corpalē: sic sensibilib⁹ videm⁹. q Et di. ei. Hic p̄nr tobias iſtruit de ducēda v̄pore. vbi p̄mo p̄oit āgelī monitio. cū d̄: * Est hic ra

a ma māsione iuxta fluuiū tigris. d

c Et exiuit vt lauaret pedes suos: et ecce piscis imanis exiuit ad

d deuorandū eum. Quem expa uescens tobias: clamauit voce magna dicēs: Bñe inuadit me.

e Et dixit ei angelus: App̄hēde i a p̄dis potentia diaboli cōtinuēs paulū traduxit cōfidēter: erūēs illos de potestate tenebrarū: q̄s filios luc̄ p̄sciuit r p̄destinuit.

f branciā ei⁹: r trāhe eū ad te. Qd̄ cū fecisset attraxit euz in siccū: et palpitare cepit añ pedes eius.

g Tūc dixit ei angelus: Exētera hūc piscē r cor ei⁹ r fel r iecur re

b pone tibi. Sūt enī hec necessa r ia ad medicamēta vtiliter. Qd̄ i cū fecisset assauit carnes ei⁹ r se l a p̄sale sapientie. b p̄. i. ap̄los de quibus dicit: Vos estis sal terre.

cū sustulēti i via: cētera salierūt m a p̄tobias r angelus: hō r deus.

q̄ sufficerēt eis quosq̄ puēnirēt in rages ciuitatē medoz. Tunc in terrogauit tobias angelū: r dixit ei: Obsecro te aq̄ria frater: vt dicas mibi qd̄ remediū habebūt ista q̄ de pisce seruare iussisti: Et a p̄astutia cordis intellectā r ardore spiri tus crematam.

rñdēs angelus dixit ei: Cōrdis ei⁹ particulā si sup carbones po nas: sum⁹ ei⁹ extricat oē gen⁹ de o a p̄effugat.

monioz / siue a viro siue a mulie a p̄debili.

rē: ita vt vltra nō accēdat ad eos. Et fel valet ad vngēdos oculos i p q̄b⁹ fuerit albugo / et sanabunt.

Et dixit ei Tobias: Ubi vis vt q a p̄horat. a p̄drofect⁹ est. Sequit: e Et exi. vt la. Per qd̄ significat q̄ abulātes ad patriā p̄ hui⁹ vite viā debent frēq̄nter lauare p̄sciētias suas p̄ verā et purā p̄fessionē: s̄z qm̄ diabol⁹ h̄ nitit̄ ip̄edire seq̄t: g Et ec. pi. i. crudel: p̄t qd̄ p̄ ip̄z̄ diabol⁹ significat: trahit̄ at̄ i siccū et exēterat̄ cū ei⁹ dololital ap̄it. p cor at̄ ip̄i astutia. p fel neq̄tia. p iecur appetētia q̄ sp̄ tēdit ad malū significat. k Necel. ad qz q̄to meli⁹ cognoscūt tāto facili⁹ euitant̄: p̄t qd̄ sūt i castidili memorie reponēda. q Et dixit ei to. Per raguēlē q̄ p̄a stor dei interpretat̄: bon⁹ plar⁹ significat: r h̄ h̄z filia maritādā. s. eccliaz vacatē q̄ p̄ silii r̄p̄i q̄ angel⁹ ē magni silij tobie. i. vi ro bono rōne sciētie r vite in p̄iugiu debet tradi cū bonis ad * eam p̄tinētib⁹

Et oporet

Demones an sint aīa

D

Horallter

at. vl. d

ris flu.

r. 14 d

en. 3. a

7. 2. c

Et oportet. Raguel pplm gentiu signat que dñs p pdi catores suos vifitare z de eius stirpe spofam sibi eccliam allu mere dignat est: qua bene significat sara vxoris abrae equo ca q genuit ifaac filiū suū pmissiois. i. liberū ecclie pplm. Ra

Ps. 22. a

Job. 15. b
Alitvillum

Ps. 31. a

Dñs pascet me: z nihil mihi deerit: z q audire digni sit. **I**n nō dicā vos seruos sed amicos meos. **Ca. VII**
Ingressi sūt aut ad ra. zc. b **Q**uo audito. Audiens pplm gentiu sbū fidei z amonit ab aplis vt de stirpe sua rpo daret vxorē: nō sine certa ex ploratione potuit noue fidei iura suscipere: qz olim multos doctores habuit q oēs quasi septenario nūero cōprehēss hāc tm vitā nouerāt: de eter na nihil certū dicebāt: z iō si ne spe vite immortalis eterne mortis rapuit eos interit. docēte aut intrinsec veritate z foris p doctoz ora sonante tāde intellexit q iustū ē: vt q stulta dicerēt stulte pient.

Nico. de lyra

Est hic ra. noie. i. noiatu in diuitijs z pūte. **T**ibi debet ois sub eius. p acceptione filie sue quā solaz hz herede. scdo p nif tobie excusatio. z hec du plex. vna rōne periculi mor tis sibi iminētis. alia rōe tris ticie supueniet parētib se nib si p tingeret: quā paren tū tristitia videbat magz for midare qz ppiā mortē dicest: **D**eponaz zc. timebat em ne si post pris cecitate cō tingeret i seipo depire parē tū posteritate: qd oib parē tib ē sūme tristabile: ei pa rētes tāta icurrerēt tristitiaz qz p ipatiētā frāgerēt: z sic nō solū cor palr sz etiā spūalr morerēt. **T**ūc an. hic pñr pōit āgeli rñso p quā p mo assecurat tobiā de acce ptioe vxoris cū dr: e **A**u di me. diligenter z attente. **E**t ostēdā ti. pē suum demerituz. **H**i nāqz q con. zc. qz nō p hūt mīmo/ niū amore plis educāde ad cultū dei: sz vt satisfaciāt sue libidini. scdo docef de mō ac cedendi ad vxorē cū dicitur: **T**u at cū ac. eā. p ver ba de pñti in vxorē. i **I**ngressus cu. qz pūbit car nalis etiā cōiugal ipedit fer uorē z efficacā oōis. vñ diē apls. j. **C**oz. vij. a. de reddi tione debiti cōiugal: Nolite fraudare iuicem: nisi forte ex p sensu ad tps vt vacet oō/ ni. delectatio em venerea ab sorbet vsuz rōnis. **I**n sa aut no. i. pma nocte q in trab cubiculū. **I**ncēso ieco. pi. p modū lupi dictū Sciēdū tm q. s. dixit: cordis ei particulā

maneam? **R**ndēsqz angel^o ait: Est hic raguel a noie: vir ppinqu^o de tribu tua: z hic habet filiā noie sarā: sed neqz masculū neqz feminā vllam a **T**p ad filiū: postula a me z dabo tibi gētes hereditatē tuaz. habet aliā pter eā. **T**ibi debet ois substātia ei: b **z** oportet eā te accipe iugē. **P**ete ergo eā a pfe ei: z dabit tibi eā i vxorē. **T**ūc rñdit tobiā z di xit: **A**udiui qz tradita ē septē viri z mortui sunt: sz z h audiui: qz demoniū occidit illos. **T**imeo g ne forte z hec mihi eueniāt: z cū sim vnic^o parē tib^o meis/ deponā senectutē illoz cū tristitia ad iferos. **T**ūc angel^o raphael dixit ei: **A**udi me: et oñdā tibi q sūt qd^o pualere pōt dmonū. **H**i nāqz q cōiugū ita suscipiūt vt deū a se z a sua mente excludāt/ z suz libidini ita vacēt sictequ^o z mul^o qd^o nō ē intellect^o: habet ptatē demonū sup eos. **T**u aut cū accepis eā i gressus cubiculuz p tres dies ptiēs esto ab ea: z nihil aliud nisi oōnib^o vacab cū ea. **I**psa aut nocte incēso iecore pisci f a **T**nō carnalit ne obloquat ei q infra dicit virginē. fugabit demoniū. **S**cda vō nocte i copulatiōe m sctoz pñarcharū admitteris. **T**ertia aut nocte n a **T** forte erant constitute bū dicti. ad b: vel a sacer. dicende vel ab alijs. **T** postmodum. bñdictionē pseqris vt filij ex vob pcreent inco a **T** quia nōdum interuenerat carnalis coniunctio. lumes. **T**rāfactā aut tertia nocte accipies virgi o p nē cū timore dñi amore filiozū magz qz libidine q ductus: vt in semine abrae benedictionem in fi lijs consequaris. **Ca. VII**

Ingressi sūt aut ad raguelē: z suscepit eos a **T** doctores verbi. b **T** pplm gentilē quē dñs per do ctores adijt. c **T** pplm quē nō cogno. ser. mi. i audito auris obediuit mihi. **I**ngressi sūt aut ad raguelē: z suscepit eos a **T** raguel cū gaudio. **I**ntuēs qz tobiā raguel: dixit anneyxori suē: **Q**uā filis ē iuuenis iste p sobri v no meo. **E**t cū h dixisset ait: **T**ūc est iuuenes fra tres nrī: **A**t illi dixerūt: **E**x tribu neptali sum^o ex f a **T** ex his sez quos niniuite captiuauerāt. captiuitate niniue. **B**ixitqz ill raguel: **N**ostt to biā fratrē meū: **Q**ui dixerūt: nouim^o. **C**ūqz mul ta bona loqret de eo: **B**ixit angel^o ad raguelē. **T**obias de q iterrogas p istū est. **E**t misit se ra z guel: z cū lachrymis osculat^o ē eū et plorans su pra collū ei^o dixit: **B**ñdictio sit tibi fili mi: qz bo a ni z optimi viri fili^o es. **E**t āna vxor ei^o z sara ip b soz filia lachrymate sūt. **P**ostqz aut locuti sūt: c pcepit raguel occidi arietē z parari puiū. **C**ū qz hortaret eos discubere ad prādū/ tobiā di xit: **H**ic ego hodie nō māducabo neqz bibā nisi b pus petitionē meā pfirmes z pmutas mihi da re sarā filiā tuā. **Q**uo audito vbo raguel expa a **T** gentilis pplm. b **T** vniuersis doctoribus. ūit: sciēs qd euenit illis septē viri: q i gressi sūt ad eā z timere cepit: ne forte z huic similiter con tingeret. **E**t cum nutaret z nō daret petenti vl e

ei^o particulā zc. ex q etiā pty qd dictū ē. i. q icēlio ista nō habe bat pūte fugādi demonē qm ē de se. m **S**cda vō no. zc. admitteris. i. pcedet tibi copulatio cū vxore: sic z scis pa triarchis: nō tū pūc carnales copulā exercebis: sz postea. erat em casus spālis. pē quez iste fuit pphibit^o a tali copula per tres noctes. i. vt p studiū oō nis cū vxore mereret liberari a dñois ptate. n **T**ertia aut no. be. p se. i. mereberis multiplicationē sane prolis. o **T**rāfacta at ter. no. i. qta. p **A**ccipies virg. matrimoniū consummando. q **L**uz ti. dñi. qd exponit cū sbdit: r **A**more fi. ad cultū dei pcreandoz.

Eā ptiētib^o: z ipse debet eā accipe i timore dñi z amo re. plis spūalis pcreade z sic a demone nō ledūf. illi vero q ecclias accipiūt nō vt deo ser uiāt i timore: sed vt ex bonis ecclie carnalit viuāt z pōpose a diabolo p pctā mortalia sus focant: z in iferno cuz diuite epulone sepeliūtur: z sic ap paret moralitas hui^o ca. v. et etiam. vi. **Ca. VII**

Ingressi sūt. h pñr de scribit bñficiū tobie col latū i terminū vie z pmo qm ad terminū vie pñre se cūdo āgelice. ca. ix. nō enī to bias pcessit vltra domum ra guel/ sz angel^o pcessit vsqz ad gabelū. **C**irca pñm describit pmo matrimoniū ptract^o. scdo ad vxorē accessit. ca. viij. pñā diuidit i qttuoz ptes: qz pmo describit mutua recognitio. scdo vxorē petitiō/ ibi: **L**ungz hortaret. tertio filie cōcessio/ ibi. **T**ūc dixit raguel. qto ra tificatio/ ibi: z apphēdēs. **C**ir ca pñm dr: **I**ngressi sūt. p petēdo hospitiū. i **E**t su scepiō zc. **N**ā atiq ad hospi talitatē grām erāt pñi: vt pa tent de **A**braā z **L**oth **G**ē. xvij. z. xij. v **E**si. zc. cō. i. tobie sciozi: cui fili^o erat val de filis corpe z mēte z etiā no mie: vt dictū. s. ca. i. **E**t su tribu. **E**x q etiā erat raguel. **E**t **E** capri. qz iudei capti ui erāt p diuersas ciuitates di sperst. **L**etera patēt vsqz/ ibi: z **E**t misit. ad āplexādū z osculādū tobiā ex amore: z la chrymādum ex pietate: eo q erat de eius cognatione. a **Q**uia bōi. q. d. degene rares nisi bon^o esles et bñdi ctioe dign^o. b **E**t an. vx. nō dr h q āplexate vl oscula te fuerit ipz: qz nō sic decet mu lieres facere sicut viros. c **P**ostqz at. h pñr descri bit vxorē petitiō: z pty lra vl qz/ ibi: d **H**ic ego. sic enī erat edoct^o ab āgelo: sz nō sit. s scriptū: vt añ cibū z potū sie ret matrimoniū: vt sic mell^o et sancti^o pheret. e **E**t cuz nuta. i. hesitaret de rñsione danda: qz graue erat ei dene gare eo q est fili^o opti viri: vt dicitū est

De abraa. Sic in baptismo abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Introduc tobius ad cubiculum...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

Et lachrymata e. Ex pietate et timore...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

lū rñsum. Dixit ei āgelus: Noli time...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

Diuisio. Quid de arte...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

Diuisio. Quid de arte...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

De abraa. Beda. Quia post abrenuam diabolus...

Est q̄m n̄r̄. a **E**t fa. est. Ca. tue pullo:ū son° cit p̄dicatoz: qui post tenebras erroz die lucis an n̄ciant futurū: erat in gētib⁹ q̄ dubitarent an dñs vere vidisset anti quū hostē: z iō fidē noīs ei⁹ obue re atq; abscondere sat⁹ estimaret sz postmodū agnitaveritatis luce. q. auroza p̄stite: z crebriente cantu pulloz. i. voce p̄dicatoz veraciter p̄m hoste supato r̄sum eē sc̄e ecclie cognouit. b **B**ndicim⁹ te do. de. is. Be. letat raguel dvi ta tobie z cōsūctōne filie sue: z bñ dicens deū occidit duas vaccas z quatuor arietes. Parat epulas oib⁹ amicis z vicinis suis. Letat po pul⁹ gētū d̄ fide xpi z deuotōe sue gētū fide dñi p̄ficiētib⁹: vt etiā de ip̄is doctores fierēt q̄ postmodum martyres existerēt: hi vacce sūt qz iugū euāgelij portauerunt z q̄ por tarēt p̄dicādo genuerūt. Arietes sūt tāq; duces z p̄res p̄ploz vnde: **A**fferte dño si. ari. Sūt crassi ḡa supne dilectōis referti. vñ: Sic ad pe z pin. re. c **D**uas qz. Be. Aplo gētū eos q̄ ad fidē venerāt d̄ stirpe sua tales eē docuit: q̄s p excellētia d̄rut: tētare iuid⁹ hostē z tēatos nōvinceret: sz victores z martyres faceret. Eos qz occidi se cit q̄s carnē suā p̄ xpo crucifigere docuit cū vitij z p̄cupiscētij: ho r̄u occisione epulas parauit: qz vi ta p̄fect⁹ passio z corona sc̄oꝝ ml/ l leticiā tribuūt q̄ epulas ex eis q̄ r̄u reficiūt exēplis accipiunt.

Ps. 23. a
Ibi. 62. b.

2. Cor. 6. b

1. 7. 9. b.

Quatuor ari. qz sc̄i docto res z martyres. iiii. libros euāge lij fide z ope cōseruāt prudētia: iu sticia: fortitudo tēperātia munit: z quatuor p̄tib⁹ mūdī instruit ecclie s̄iam del. e **O**ccidi se. qz alij sponte mortificāt corpa sua vt sint hostia viua: alij iter man⁹ fidelijz subeūt martyria: p̄ arma iusticie a dextris z a sinistr. i. p̄sper⁹ z i ad uersis hostē vincētes antiquū.

Et adiura. Bed. Adiuram⁹ p̄m vt maneat nobiscū donec p̄fectionē quiet⁹ p̄ sp̄s sancti ḡam cōsequimur q̄ req̄scam⁹ et a pctis i cor pore: z a prauis cogitationibus in mente. **Ca. IX**

Tunc vo. rē. s **T**ū obse. te. Ili. Aliq; de credētib⁹ pulētes tibi q̄b⁹ p̄dicādit: cōmittas officiū ad colligēdas gen tes q̄ nōdū fidelī mysteriū susceperūt: sz tñ famā audierūt z talētum q̄bi qd̄ fama didicerūt p̄ fidei obe diētā reddāt. Nou⁹ q̄tidie p̄pla i ecclia colligūt: p̄t tñ sp̄aliter itelli **Ni. de ly.** s gi qui s̄ram

Dedisti q; ei adiu. euā. ad plis p̄creationē: ad quā requi rit vis actiua i masculo: z passiuā in femina. Cetera patēt. b **E**t factū ē circa pul. rē. Dec ē ps secūda i q̄ ponit tumuli p̄paratio ad ponēdū tobīā secreta: si ei sicut alius cōtigit. z p̄z s̄ra vsq; ibi: **A**t il. mi. vñā ex an. su. ad sciēdū statū filie sue z tobie.

Reppit eos sal. rē. p̄ signa vite manifesta. e **S**ecū pari. * doz. post

dedisti q; ei adiutoriu euā. Et nūc do mine tu scis qz nō luxurie cā accipio sorore meā cōiugē: sz sola posteritatē dilectōe i q̄ bñdicat nomē tuū i secu la seculoz. **B**ixit itaq; sara: **M**isere re nob dñe miserere nobis: vt cū sene scam⁹ ambo pariter sani. **E**t factū est b

a **P**redicatorum. circa pulloz cātū accersiri iussit ragu el suos suos z abiēt cū eo parit: vt fo derēt sepulchrū. **B**icebat ei: **N**e forte sili mō euenerit ei q̄ z ceteralijz septē viris: q̄ sūt ingressi ad eā. **C**ūq; paras sent fossam/reuersus raguel ad vxorē suā dixit ei: **M**itte vñā ex ācill tuis: z videat si mortu⁹ ē: vt sepeliā eū anq; il luceat dies. **A**t illa misit vñā ex ācill suis. **Q**ue ingressa cubiculū: reppit eos saluos z icolumes: secū parit doz emiētes. **E**t reuersa nūciauit bonū nū ciū. **E**t bñdixerūt deū: raguel videlz z banna vxor ei⁹ z dixerūt: **B**ndicim⁹ te dñe de⁹ isrl: qz n̄ p̄tigit nob quēadmo dū putabam⁹. **F**ecisti ei nobiscū misericordiā tuā z exclusisti a nobis inimi cū p̄sequētē nos. **M**isert⁹ es aut duo b vniel. **F**ac eos dñe pleni⁹ bñdicere te: z sacrificiū tibi laudis tue z sue sa nitat offerre: vt coḡscat vniuersitas gē tū: qz tu es de⁹ sol⁹ in vniuersa terra. **S**tatimq; p̄cepit suis suis raguel vt replerēt fra fossaz quā fecerāt: p̄uisq; elucesceret. **U**xori aut sue dixit vt in strueret p̄uiniū: z p̄pararet oīa q̄ in ci bos erāt iter agētib⁹ necessaria. **B**uas qz p̄gues vaccas z quatuor arietes occidi fecit: z parare epulas oib⁹ vici nis suis: cūctiq; amict⁹ **E**t adiurauit q raguel tobīā: vt duas hebdomadas moraret apud se. **B**e oib⁹ aut q̄ possi debat raguel: dimidiā ptem dedit tobie: et fecit hāc scripturā: vt ps dimi dia q̄ superat post obitū eorum tobie dño deueniret. **Ca. IX**

Tunc vocauit tobias āge s **T**ū ad se: quē qd̄ hōiez ex istimabat: dixitq; ei: **A**cana frater: peto vt auscultes verba mea. **S**i me a **N**ō dignā mercedē tibi red. b **N**ō sunt cō digne pas. hu. rē. ipsū tradā tibi seruū: nō ēro cōdign⁹ puidētē tue. **T**ū obsecro te vt assu mas tibi aīalia siue seruitia: et vadas ad gabellū in rages ciuitatē medozū: reddasq; ei chirographū suū z recipi as ab eo pecuniaz: z roges eū venire

Tunc vo. rē. s **T**ū obse. te. Ili. Aliq; de credētib⁹ pulētes tibi q̄b⁹ p̄dicādit: cōmittas officiū ad colligēdas gen tes q̄ nōdū fidelī mysteriū susceperūt: sz tñ famā audierūt z talētum q̄bi qd̄ fama didicerūt p̄ fidei obe diētā reddāt. Nou⁹ q̄tidie p̄pla i ecclia colligūt: p̄t tñ sp̄aliter itelli **Ni. de ly.** s gi qui s̄ram

domi post laborē oratiōis. **E**t bñ. b p̄r describit raguel z ane ḡfayactio cū d̄r: s **B**ndi cim⁹ te de⁹ isrl. sz ei s̄m d̄itarē de eēt oim: erat tñ de⁹ isrl sp̄aliter p̄ le gē ab eo receptā: z sp̄alē cultū. **Q**uia nō cō. no. quē pu. i. timebam⁹. i **E**t exclu. rē. i viri filie n̄re. k **M**isert⁹ es rē. erat ei eis sara vnica: z s̄r tobias vnic⁹ parētib⁹ suis: vt p̄z ex p̄dictis. **F**ac eos do. ple. bñ. te. p̄ au ḡmētū d̄rut z grē. m **E**t sacri. lau. tue. **A**lta vero sacrificia nō po terāt extra hierlm offerre. n **E**t cog. vni. gē. iter q̄s erāt s̄r isrl ca p̄uati. o **Q**uia tu es de⁹ so. sez ver⁹. cetera patēt. p **U**xori aut sue. hec ē q̄rta ps hui⁹ ca. in q̄ p̄t nuptiaz celebratio cū d̄r: **U**x ori aut sue rē. p familiā suā: ip̄a tñ disponēte: z p̄z s̄ra vsq; ibi: **E**t adiu. ra. to. i. ad iurādū i dixit. r **E**t du. heb. rē. vt sic i aspectu filie z viri sui gauderet z de regimīne suo eos doceret: Cetera patent. **E**t factū ē cir. rē. p b desi gnat q̄ bon⁹ p̄lar⁹ q̄ p raguelē desi gnat: debet eē sollicit⁹ inq̄rere dili gēt circa sacerdotes z eoꝝ parochi as quō se habeat: z si inueniat sc̄ada lū remediū adhibere: si aut stat⁹ sa lutifer⁹ in dño cōgaudere. **Ca. IX**

Tunc vo. rē. s **T**ū obse. te. Ili. Aliq; de credētib⁹ pulētes tibi q̄b⁹ p̄dicādit: cōmittas officiū ad colligēdas gen tes q̄ nōdū fidelī mysteriū susceperūt: sz tñ famā audierūt z talētum q̄bi qd̄ fama didicerūt p̄ fidei obe diētā reddāt. Nou⁹ q̄tidie p̄pla i ecclia colligūt: p̄t tñ sp̄aliter itelli **Ni. de ly.** s gi qui s̄ram

Tunc vo. rē. s **T**ū obse. te. Ili. Aliq; de credētib⁹ pulētes tibi q̄b⁹ p̄dicādit: cōmittas officiū ad colligēdas gen tes q̄ nōdū fidelī mysteriū susceperūt: sz tñ famā audierūt z talētum q̄bi qd̄ fama didicerūt p̄ fidei obe diētā reddāt. Nou⁹ q̄tidie p̄pla i ecclia colligūt: p̄t tñ sp̄aliter itelli **Ni. de ly.** s gi qui s̄ram

Tradidit. Remittit i sine doctores ecclie ad xpm...

Quoz reuerteret. Be. Precedam. Be. Noloz illuminat e ppls...

alotante

Canis gaudebat duz tecta dnoy diu iuisa reuiferet: gaudet doctores cu d effectu sui...

als + p'stola/ retur

Albugo ex o. Be. Da bet adhuc ppls iudeoy velamen an facie cordis...

Ro. 10. 8.

Ni. de ly. Nos su a In pue. i puel. i. i suis z ancillis...

alotmebra/ nu

Et exurges. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa...

vbis multrogaret raguel tobia: z ille en nulla rone vellet audire: tradidit ei...

Quoz reuerteret. Ca. XI. Opuenerut ad charrā q ē in medio itinere...

Tobia frat: scis queadmodū reliqsti i prem tuū: Si placet itaqz tibi pceda m: z leto gradu...

Et exurges. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa...

Et exurges. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa. Be. Angel dnu sa...

stitate pingale: z p pudete z bone/ B stam couerlationem.

Et apphe. hui lre sensus. Moralit. lralis e simplr moralis. Ca. XI

Quoz reuer. Descpta di/ spositioe ad regressu. h pnr diuisio describit ipe regressus...

Undecio die. h n pot intelligi a principio itiner: nā tobias fuit p du ae heb domadae...

Abor ape. ocu. ei. i. cito. s. post qsi p dimidia hora: vt hf. j. p Tūc pcur. ca. gaudet q reuertebat...

Et ce. al. zc. qsi me. i. pellicla. 3 Qui egre. ex q prz q ei? cecitas. nō erat ex...

Abor. Cluz re. zc. m. Si pla. zc. Per h moralit significat q debilil' ipū pcedū ē d quozib' ipo...

Abor. Cluz re. zc. m. Si pla. zc. Per h moralit significat q debilil' ipū pcedū ē d quozib' ipo...

Celū angelus ap-
 tū qd sit z qua
 re venerit z quo
 reuerſurus ſit ex
 ponit: z p̄s eidē
 pp̄lo latius pfici
 enti cōditionē ſu
 am patefecit: oſtē
 dens qd ip̄e i pa
 tre: z pater in fi
 lio ſit: āgelus re
 dit ad deū: tobi
 as remanet ap̄d
 patrē: z ip̄s a ſi
 delib⁹ ſuis intel
 ligitur diuinita
 te patr̄ equalis:
 hūanitate hoib⁹
 cōſubſtantialis.

Ca. XIII

A Per
 enſ at
 tobi.
 Coſeſſus eſt ve
 ritatem z miſeri
 cordiā docēs be
 neficia dei ſemp
 pdicare et flagel
 la timere: reple
 tuſq; ſpiritu pro
 pheticē de ſupna
 hierſm multa de
 cātate: ppluſq; iu
 deoz i fine ſeculi
 puerſus multos
 doctores hēbit z
 pp̄has qd mētes
 priorz ad ſupna
 dſideria accēdit
 celeſtē p̄ſe gau
 dia pdicādo.

a **S**eptenari⁹ vniuerſitatē deſignat: qz tot⁹
 mūd⁹ ſeptenario nūero agit: vel p ſeptifor
 mū ſpū qd oēs boni replent. b **A**ſſam⁹ fulre
 parati qd cūq; ſum⁹ miſſi: de⁹ ei ē vbiq;.

Septē qd aſſiſtam⁹ aū dñm. **C**ūq; a
 a **T**imore.

hec audiffent turbāti ſūt: z tremē b
 a **H**ūiliati. b **T**no retro vt mali.

tes cēciderūt ſup frā i faciē ſuā.
Bixitq; eis āgel⁹: **P**ax vobis. no
 lite timere. **E**tenī cū eēm vobiſcū e

p volūtate dei erā: ip̄m bñdicite / f
 z cātate illi: videbar qd eō vobiſcū g

a **N**eceſſitate q̄ſi comedebā vt familiarior
 eēm vobis nō neceſſitate: meus eēm cib⁹ ē pa
 nis qui de celo deſcēdit.

māducāre z bibere: ſz ego cibo i b
 uiſibili et potu qd ab hoib⁹ videri

nō pōt / vt oz. **T**ēpus ē g vt reuer
 tar ad euz qd me miſit: vos aut bñ

a **T**non me.
 dicite deū: z enarrate oīa mirabi

a **Q**z mirabilis i ſciis ſuis. b **E**x leticia.
 lia ei⁹: ip̄m bñdicite z cātate illi.

Et cū hec dixiſſet ab aspectu eo / k
 rū ablat⁹ ē: z vltra euz videre nō

a **T**rininitati gratias agētes.
 potueſt. **T**ūc pſtrati p hōras tres i

i faciē / bñdixerūt deū. **E**t exurgē m
 a **V**ilitati primoz ſtudētes

tes / narrāuerūt oīa mirabilia ei⁹. n
 a **P**er iēs at **Ca. XIII** o

A Tobias ſenior os ſuū
 bñdixit dñz / z dixit:

a **C**anticū tobie ſenioris.
 b **E**t regnī ei⁹ nō erit finis

S **D**agn⁹ es dñe i eternū: z i dia ſecula regnū tuū:
 a **Q**uis mortificat z viuificat: de. ad in. z re.

71. Re. 2. a
 Sḡp. 16. b.

q̄m tu flagellas z ſaluas: deduc̄ ad iſeros z redu
 cis: z nō ē qd effugiat mānū tuā. **C**ōſitemini dño fi

a **V**identes deū. b **I**n exemplū alijs.
 lii iſraēl: z i cōſpectū gētū laudate eū: qm iō diſp

ſit vos iter gētes q̄ ignorāt eū: vt vos enarret m
 irabilia ei⁹ / z faciat ſcire eos: qz nō eſt ali⁹ de⁹ oīpō

a **I**uſte.
 tēs p̄ter eū. **I**p̄e caſtigāuit nos pp̄t iniquitates n̄ras

a **N**ō pp̄ter merita noſtra. b **A**d mirātes.
 z ip̄e ſaluabit nos pp̄t̄er miſcōdiam ſuā. **A**ſpicite a

a **N**ō tñ ſecuri: beati oēs qd timēt dñm.
 ḡ qd fecit vobiſcū: z cū timōre z tremore p̄ſitemi il

a **N**ō vos: ip̄e ē eēm qd opat̄ in vobis. b **Q**uāq; vos faciatis.
 li: rēgēq; ſeculoz exaltate i opib⁹ v̄ris. **E**gō aut i f

a **T**mbi.
 fra captiuitat̄ meę p̄ſitebor illi: qm oſtendit maie

a **T**a peccato.
 ſtatē ſuā i gētē peccatricē. **C**ouertimini itaq; pctō

a **D**eclina a malo et fac bonum.
 res: z facite iuſticiā corā deo: credētes qd faciat vo

a **T**ro. **C**or meū z caro mea exultauerūt i deū viuū. b **T**nō ē g
 biſcū miſcōdiam ſuā. **E**gō aut z aīa meā i deo leta

a **I**n cōſcietia.
 bimur. **B**ñdicite dñm oēs electi ei⁹: agite dies le

a **V**dicētes. b **I**n qua viſio pacis. c **N**ō occidit.
 ticie / z p̄ſitemi illi. **H**ierūſalē ciuitas dei: caſtiga

a **C**ūq; hec au. tur. ſūt. i. admirati ſūt z ſtupetati
 ex diuina cōdeſcēſiōe circa ip̄os. b **E**t tre. ce. nā ſupoz
 z admiratio reddūt hoīem tremētē: z ſtare nō poterēt.

c **D**ixitq; eis an. **H**ic p̄r reuelat vitatē occulā d his
 qd fecerat i huana effigie. **P**rimo tñ cōſolat eos dicens.

d **P**ax vo. no. ti. q. d. nō veni pp̄t malū v̄m ſz bonū.
 e **E**tei cū eēm vo. cōicās vt hō. f **P**er vo. dei. **E**tā

ei ab eo miſſus ad h. pp̄t qd ſūt illi ḡſe p̄ncipalit agēde. iō
 ſbdit: ip̄m bñ. zc. g **V**idebar qd vo. zc. i cōeſtiōe ei ex

potatiōe dmo ē cibi z pot⁹ ſup̄io. ſcdo cibi ſup̄ti z pot⁹ i v̄
 trē traiectio: z iſta ſūt p motū localē: pp̄t qd p̄nt fieri ab an

gellis in corpe aſſūpto: qz natura corpozalis obedit angelis
 q̄tū ad localē motū. tertio i comēſtiōe z potatiōe eſt cibi ar

tracti puerſio p p̄tutē nutritiūā: qd nō pōt eē in angelis: qz
 nō hñt corpa ſibi naturalr vnita: nec p p̄ns nutritiūā. iō ſub

dit: h **S**z ego cibo iui. zc. vt oz. i. reficior: z hūc cibū
 iuſſibile z potū vocat dei clarā viſionē z fruitionē aduictā.

i **T**ps eſt zc. me miſit. p̄fecta mea legatiōe: nō eſt per
 ſ intelligēdū qd angeli a deo miſſi a deo recedāt: qz ſemp i
 tra deū cernūt cū ſit vbiq; p̄ns: ſz hūc reuerſionē vocat diſ

paritionē / iō ſequit: k **E**t cuz hec dix. zc. qz p̄ſererat
 ſuā legationē. l **T**ūc pſtra. zc. pp̄ter tria bñficia. ſ. iō
 luminatiōis tobie: directiōis filij ſui: z liberatiōis ſare a de

monio. m **E**t exur. a ḡſarū actiōe. n **N**arrauerūt
 oīa mira. ei⁹. ad manifeſtādū dei bonitatē: ſicut eis dixē
 rat angelus.

* dietatē oīm bonoz dare volueſt angelo: docemur eē g
 ti de bñficijs accepti. **P**er h aut qd angel⁹ nibit acceper: ſed

eos ad dei laudē induxit: ſignificat qd doctor bon⁹ vel pdica
 tor qd p angelū ſignificat eo qd ē nūcius verbi dei: nō debet

pdicare pp̄ter queſtū ſz pp̄ter gloriā dei z ſalutē aīarū: z p
 acta pdicatiōe reuerſi ad p̄tēplatiōis oīū: ſic dixit āgelus.

i **T**ēpus ē ḡvt re. zc. vt i cōtēplatiōe hauriat qd iternz
 pplis eſtūdat. iō ſubdit: **H**os aut bñdicite deū. **Ca. XIII**

A Per iēs aut. **H**ic p̄r deſcribit reuelatio diuini
 ſecreti q̄tū ad futura p donū p̄pheticē datū tobie: **D**iuſio

ad qd diſponit eleuatio mēt̄ p ozōnē: pp̄ter qd p
 mo ponit tobie ozō. ſcdo futuri reuelatio / ibi: **H**ierſm ciui
 tas dei. **C**irca p̄mū d: **A**peries aut tobi. zc. ad deū ma

nifeſte laudādū: z p̄mo p̄tēſt eē p̄tātē z eternitatē. dicens:
Dagn⁹ es dñe zc. p **Q**m tu flagel. z ſal. qm pene a

deo iuſte iuſtice ſūt qdā medicine. q **D**educ̄ ad in. i.
 ad penā p tuā iuſticiā. r **E**t redu. p tuā miſericordiā.

s **E**t nō ē qd eſſu. ma. tuā. nā exiēs d manu ſue miſeri
 cordie incedit i manū ſue iuſticie: p̄r iducit alios ad dei laudē

dē d. t **C**ōſitemi dño ſi. iſrl. qz corde credit ad iuſticiā
 ore aut fit p̄ſeſſio ad ſalutē. **R**o. x. c. v **E**t i cōſpe. gē
 lau. eū vt nō timeat neq; erubescat laudē eē corā infidelē

b⁹. z ſubdit rō: r **Q**m lō diſ. vos zc. ſz ei de⁹ ſilios iſ
 rael pp̄t pctā ſua diſp̄ſerit iter gētes: vt ſic nō remāeret de
 dec⁹ culpe ſine decore iuſticie: tñ ex h elicit aliū bonū. ſ. q

iudei i cultu dei firmi narrabāt mirabilia qd fecit de⁹ pp̄lo iſ
 rael i exitu d egypto i trāſitu mar⁹ rubrī: z etiā i deſerto z cō

ſilīb⁹: qd⁹ audit⁹ multi gētilis relicta idolatria p̄uertebant
 ad vnū verū deū. y **I**p̄ſe ca. nos zc. puniēdo.

z **E**t ip̄e ſal. nos pp̄ter mi. ſuā. inter gentes nos cu
 ſtodiēdo. p̄m qd d: **T**h̄ren. iij. d. **I**n vmbra tua viuem⁹ iſ
 gētib⁹. a **A**ſpicite g. diligētē p̄ſiderando. b **Q**ue

ſe. no. p ſuā iuſticiā z miſericordiā. c **E**t cū ti. cordis.
 d **E**t tremore. corpe: qz fortis mot⁹ aīe redūdat ad cor
 pus. e **C**ōſitemi il. q ſit miſericors z iuſt⁹ f **R**egē

qz ſe. exal. zc. oīa in ei⁹ glīam faciēdo. **L**etera patēt vic
 ibi: g **E**go aut. p̄m hoīem iteriorē. h **E**t aīa meā

p̄m ſenſualitatē: z accipit h aīa p p̄te ſenſitiua: ſic **H**er. i.
 fact⁹ ē hō i aīaz viuētē. i **I**n deo le. qz mor⁹ rōnis iteri
 oz qd eſt hō redūdat i p̄te ſenſitiua quā mouet: ſicut itelligen
 tia ſpherā. iij. de aīa. k **H**ierſm ci. dei. **O**ratōe p̄miſſa
 qd diſponit ad p̄phetiā: hic p̄r ponit donū p̄pheticē p̄ceſſū **D**iuſio

tobie: p qd primo p̄phetat de hierſm hiſtorica. ſcdo de my
 ſtica / ibi: **A**īa meā. **C**irca p̄mū d: **H**ierſm ciuitas dei. i.
 ad ei⁹ cultū electa. ij. **P**aral. vi. l **C**aſtiga. te. do. loqu
 tur de futuro p modū p̄teriti. pp̄ter certitudinē p̄pheticē: nō
 * eſt ſuit **M**oraliter. o **A**peries aut to. zc. **H**ic ponit ei⁹ ozō **M**oraliter
 cui⁹ ſralis ſenſus eſt ſimplr moralis. k **H**ierſm ci. **H**ic
 ponit p̄phā tobie d deſtructiōe hierſm futura p nabucho
 donoſoz: z d ei⁹ reedificatione p **N**eemiā: in q ſignificat qd
 edificia virtutū p malos hoīes deſtrunt z p bonos repa
 * rant: et

uit te dñs in opib' manuū tuarū: Cōfiterere dño in bonis tuis: et benedic deū seculorū: vt reedificet in te tabernaculū suū: et reuocet ad te oēs captiuos: et gaudeas i dñā secula seculorū. Luce splendida fulgebis: et oēs fines t're adorabūt te. Natiōes ex lōginq' ad te veniēt: et mīera deferētes adorabūt i te dñm: et terrā tuā i sanctificationē hēbūt. Nōmē ei magnū iuocabūt i te. Maledicti erūt q' p'tēpserint te: et cōdēnati erūt oēs q' blasphemauerint te: bñdictiq' erūt q' edificauerint te. Tu aut' letaberis in filijs tuis: qm̄ oēs bñdicent: et cōgrēgabunt ad dñm. Beati oēs qui diligūt te: et qui gaudent sup pace tua. Animā mea benedic dñm: qm̄ liberauit hierusalē ciuitatē suā a cunctis tribulationib' eius dñs deus noster. Beatus ero si fuerint reliquie seminis mei ad videndā claritatē hierlm. Porte hierusalem ex saphyrō et smaragdō edificabunt: et ex lapide dñe i secula seclorū laudabūt te. De p'cioso oīs circuit' murōz eius. Ex lapide cādido et mundo oēs platee ei' sternent: et p' vicōs ei' alleluia p' fideliū. Laudate nomē dñi. Qui oīa ascribēda. Nō homo. cātābit. Bñdict' dñs q' exaltauit eā: vt sit regnū eius i secula seculorū sup

em fuit hierusalē destructa tobias viuentē: vt ostensum est. s. j. c. a In operibus manuū tuarū. i. ppter opa tua mala. b Cōfiterere dño in bonis. i. iuste viuendo. c Et benedic deū. deuote deprecando d Et reedificet in te taber. suū. i. templū qd fuit inchoatum tēpore cyri vt p'z. j. Eldre. iij. et cōsummatū tpe darij. j. Eldre. vi. e Et reuocet ad te oēs captiuos. quod fuit tunc impletū qz omnes captiuati d hierlm habuerūt redeundi licentiā: vt patet. i. Eldre. f Luce splendida fulgebis. hoc fuit principali' ter impletū: quādo christus qui est lux mūdi fuit ibidē oblatū: ppter quod sanctus symeon tunc exclamauit Luce. ij. c. Lumen ad reuelationē gentiū: et gloriā plebis zc. g Et omnes fines terre adorabūt te. quia ex omnibus mūdi p'tibus veniebant aliqui adorare in hierusalem in dieb' solennib': vt habet Act. ij. h Et terrā tuā in sanctificationē habebūt. vñ terra illa vocat' terra sancta. i Maledicti erunt qui cōtēpserint te. sicut patet de antiocho qui posuit idolū in tēplo hierosolymitano: vt habet. j. Sach. j. k Benedictiq' erūt qui edificauerint te. sicut patet de corobabel et iesu filio iosedech et alijs edificatoribus templi: et neemia et socijs eius ciuitatē reedificatibus. cetera patent ex dictis. l Anima mea benedic dñm. Dic cōsequēter pphetat de hierlm mystica: q' est triūphās ecclia: sicut Esa. xliij. ppheta loquēs de rege babilonia trāsit ad loquendū de supbia et eiectione demonis: vt ibidē fuit ostensum / dicit igi' Anima mea benedic dñm. ppter tantū beneficiū. m Quoniam liberabit hic zc. Hoc nō potest intellegi de hierusalem terrena q' adhuc est in manibus infidelium: nec de hierusalem mystica. put accipit' p militante ecclia que erit in tribulationibus vsq' ad mūdi terminū: et ideo intelligit' de hierusalem supna: vbi nulla tribulatio habet locum: ideo subdit' n Beatus ero si fuerint reliquie seminis mei zc. qz nō tm̄ desiderabat p'pria beatitudinē sed etiā seminis sui.

Ca. XIII
Et postquam illuminatus est tobias et vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complētis itaque annis centum duobus: sepulchrum est honorifice in ninive. Qui quigita natus et sex annorum lumē oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono pfectu timoribus dei prexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filium suum et septem iuuenes filios suos nepotes: dixitque eis: ppe erit interitus ninive.

o Porte hierusalem ex sa. Per hoc edificium ex lapidibus p'ciosis intelligunt' merita virtutū: quibus electi habebunt ingressum ad distinctas mansiones celestis hierusalem p' distinctiones meritorum. p Et p vicōs eius alleluia can. i. laudatio dei: p' illud ps. Beati q' habitāt i domo dñe: i secula seclorū laudabūt te. rant: et cōsequēnt ponit ei' ppheta de hierlm supra / ibi: l Anima mea benedic dñm. In qua ruine angelorū reparant' p assumptionē electorū ad ordines angelorum. ideo subdit' n Beatus ero si fuerint reliquie seminis mei ad videndū cla. hierlm: q' cōsistit in clara dei visione et ei' fruitione. t Ex lapide p'cioso zc. Per hoc significant' merita sanctorū qui bus merent' in celesti hierlm collocari. Ca. XIII

Et postquam illuminatus est tobias et vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complētis itaque annis centum duobus: sepulchrum est honorifice in ninive. Qui quigita natus et sex annorum lumē oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono pfectu timoribus dei prexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filium suum et septem iuuenes filios suos nepotes: dixitque eis: ppe erit interitus ninive.

Et cōsummati sūt. Dic p' p'ntē ppheta tobie tpe mortis sue: et diuidit' in tres ptes: qz p' mo circa decursū vite tobie senioris ponit bze: nis epilogatio. scdo pphetalis exhortatio / ibi: In hora aut. tertio filialis obteperatio / ibi: factū est aut. p'ima pars patet vsq' ibi: r Reliquū vero vite sue zc. scz spiritali in deū ordinato. s Et cum bono pfectu zc. scz filialis: qui habet charitatē annexam: quia sicut pcedebat in etate sic p'ficiēbat in charitate. ideo subdit' t Perrexit in pace. s. ad lymbū patris sanctorū aduētū christi expectantiū. v In hora aut' mor. Dic cōsequēter describit' pphetalis exhortatio cū dicit: In hora aut' mor. sue zc. vt verba q' de p'senti vita recedēs diceret in cordib' filij sui ac nepotū artius impressa remanerēt. r Dixitq' eis. ppheticē. y Prope erit in. zc. Jonas em̄ ppha p' de / nūciauerat ninive subuersionē: s; qm̄ ad dñm ei' egerūt penitentiam

Ca. XIII
Et postquam illuminatus est tobias et vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complētis itaque annis centum duobus: sepulchrum est honorifice in ninive. Qui quigita natus et sex annorum lumē oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono pfectu timoribus dei prexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filium suum et septem iuuenes filios suos nepotes: dixitque eis: ppe erit interitus ninive.

Et cōsummati sūt. Dic p' p'ntē ppheta tobie tpe mortis sue: et diuidit' in tres ptes: qz p' mo circa decursū vite tobie senioris ponit bze: nis epilogatio. scdo pphetalis exhortatio / ibi: In hora aut. tertio filialis obteperatio / ibi: factū est aut. p'ima pars patet vsq' ibi: r Reliquū vero vite sue zc. scz spiritali in deū ordinato. s Et cum bono pfectu zc. scz filialis: qui habet charitatē annexam: quia sicut pcedebat in etate sic p'ficiēbat in charitate. ideo subdit' t Perrexit in pace. s. ad lymbū patris sanctorū aduētū christi expectantiū. v In hora aut' mor. Dic cōsequēter describit' pphetalis exhortatio cū dicit: In hora aut' mor. sue zc. vt verba q' de p'senti vita recedēs diceret in cordib' filij sui ac nepotū artius impressa remanerēt. r Dixitq' eis. ppheticē. y Prope erit in. zc. Jonas em̄ ppha p' de / nūciauerat ninive subuersionē: s; qm̄ ad dñm ei' egerūt penitentiam

Aboraliter. q Et cōsummati sūt ser. to. loquendo de cōsumatione glie. t Et postq' illu. est zc. Numer' quadragenari' significat penitentiā et vite sanctitātē: eo q' moyses helias: et xps legūt ieiunasse qdraginta dieb' et qdraginta noctib'. Per hoc q' q' tobias post suā illuminationē vixit annis. xl. significat q' si aliq's p'pria fragilitate v' diaboli pcuratōe p'uar' fuerit lumē grē et itez illiat' diuio mūere dz d celo i p'nis et sc'tura: te viuē: et sic dies suos felicē psumare qd nob' pcedat zc.

D. S. S. b. Dorsiter
Dulfo
Dorsiter

